

KANDIDATSPECIALE

Spillerkontrakt og klubskifte

-

Player contract and transfer

Erhvervsøkonomi-jura
Aalborg Universitet
17. maj 2023

Udarbejdet af:
Marc Gæbe la Cour
Studienr.: 20183053

Vejleder:
Thomas Neumann

Antal anslag: 141.197
Antal normalsider: 58,8

Abstract

Globally, one of the world's biggest sports is football. Football has its greatest activity in Europe. This is where all the biggest football clubs and football players perform. At the same time, Europe is also where the biggest economic within the industry are located. A football player must agree to a player contract with a football club, in order to perform and play football matches for the football club. In order for a football player to perform and play matches for another football club, the football player must make a transfer, from one football club to another football club and sign a new player contract with this other football club. This thesis will examine what challenges there are, regarding the length of player contracts in football. Due to the large economic forces at play in the professional football industry, this thesis will also examine whether, there is a form of mild human trafficking at play, when the football clubs, which are businesses, sell and buy football players between themselves.

In the examination of this subject, the legal dogmatic method will be applied to clarify the current law. The current law is based primarily on *lex sportiva*, which includes laws and rules from both national and international football organisations, like the Danish League Association and FIFA. It also includes verdicts from courts, both national and international from CAS. Throughout the thesis there will also be used relevant literature, both legal literature and nonlegal literature.

The thesis will begin with an introduction to the general laws and rules from the sports world, with focus on football throughout. Thereafter the thesis will examine the player contracts in football, with a primary focus on the length of the player contracts, both on the laws and rules of this and of the development and changes this has gone through. There will also be examined what possibilities the outcome of agreeing to a player contract can have, how in particular to get out of a player contract, once a football player have agreed to enter into an agreement on a player contract and what sanctions these can have, both sports sanctions and economic sanctions. One of the most common ways, of getting out of a contract will typical be a transfer of a football player, from one football club and to another football club. Therefor the thesis will examine the rules and laws of transfer in football. The thesis will examine both permanent and temporary transfers, including the transfer window, transfer fee and how the transfer market affects the football players.

Based on what have been examined throughout the thesis, it's clear that there are challenges regarding the length of player contracts internationally in certain countries, but only potentially in Denmark. The economic forces play a major part in professional football and in certain situations, football clubs buy and sell football players between themselves, with more regard on their own business than on the football players, but not to an extent where there is a form of mild human trafficking at play.

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
<i>Problemformulering</i>	4
<i>Afgrænsning</i>	5
<i>Metodeafsnit</i>	6
Introduktion til sportens regler	7
<i>Strukturen i fodbold</i>	8
<i>Arbejdsmarkeds parter</i>	10
<i>Professionel fodbold</i>	11
Spillerkontrakter	15
<i>Regler for varigheden af spillerkontrakter</i>	16
<i>Længerevarende spillerkontrakter</i>	17
<i>Udviklingen i længden på spillerkontrakter</i>	20
<i>Fodboldspillere under 18 år</i>	21
<i>Stærk og svag part</i>	24
<i>Muligheder for at komme ud af en spillerkontrakt</i>	25
<i>Sanktion</i>	30
<i>Rimelig eller urimelig</i>	34
<i>Delkonklusion</i>	36
Klubskifte	38
<i>Reglerne for klubskifte</i>	39
<i>Transfervinduet</i>	40
<i>Overgangssum</i>	41
<i>Videresalgsklausul</i>	43
<i>Beskyttelse af fodboldspillere under 18 år</i>	45
<i>Lejeaftaler</i>	47
<i>Konsekvenserne for klubskifte</i>	50
<i>Magtforholdet</i>	51
<i>Konsekvenserne for fodboldspillere</i>	53
<i>Delkonklusion</i>	54

Konklusion	55
Litteraturliste	58
<i>Love.....</i>	<i>58</i>
<i>Andre regler.....</i>	<i>58</i>
<i>Overenskomst.....</i>	<i>58</i>
<i>International retspraksis</i>	<i>58</i>
<i>Dansk retspraksis.....</i>	<i>59</i>
<i>Bøger</i>	<i>59</i>
<i>Weblinks</i>	<i>59</i>
Bilag.....	62
<i>Bilag A: Anslagsdokumentation</i>	<i>62</i>

Indledning

Globalt er en af verdens største sportsgrene fodbold. Denne sportsgren har sit største virke i Europa. Det er her alle de største fodboldklubber og fodboldspillere optræder. Samtidig er Europa også der, hvor der er de største økonomiske kræfter inden for branchen.

En fodboldspiller skal indgå en spillerkontrakt, med en fodboldklub for at kunne optræde og spille fodboldkampe for fodboldklubben. For at en fodboldspiller kan optræde og spille kampe for en anden fodboldklub, skal fodboldspilleren foretage et klubsifte, fra en fodboldklub, til en anden fodboldklub og indgå en ny spillerkontrakt med denne anden fodboldklub.

Spillerkontrakter fungerer anderledes end almindelige kontrakter, inden for andre brancher på arbejdsmarkedet. Fodboldspillere er ansat på uopsigelige spillerkontrakter og fodboldspillere kan være hentet til en fodboldklub, for en stor overgangssum, som er en udgift og investering for en fodboldklub og dermed kan en fodboldspiller, ikke uden videre komme ud af en indgået spillerkontrakt. Dette gør længden af en spillerkontrakt yderst relevant, da en fodboldspiller potentielt kan være bundet til en fodboldklub i en længere periode og derfor vil det blive undersøgt, hvilke udfordringer der findes, i forbindelse med længden af spillerkontrakter i fodbold.

I takt med at økonomien fortsat vokser inden for fodbold, både i forhold til lønninger, tv-aftaler og overgangssummer som betaling for et klubsifte af en fodboldspiller, vil det blive undersøgt hvilke konsekvenser disse store økonomiske kræfter i branchen, medfører for spillerkontrakter og klubsifte for fodboldspillere.

Problemformulering

Kandidatspecialet vil undersøge og belyse udvalgte dele af spillerkontrakter og klubsifte, navnlig hvilke love og regler der er gældende på området. Ligeledes vil relevant retspraksis og litteratur også blive anvendt til, at undersøge og belyse det valgte emne.

På baggrund af det valgte emne og de ovenstående områder som vil blive undersøgt, er der udarbejdet følgende problemformulering:

"Hvilke udfordringer findes der ved længden af spillerkontrakter i fodbold? Grundet de store økonomiske kræfter, som er i spil i branchen inden for professionel fodbold, er der så tale om en

form for mild menneskehandel, når fodboldklubberne, som er virksomheder, sælger og køber fodboldspillere imellem hinanden?”

Afgrænsning

Kandidatspecialet indeholder en undersøgelse, af de gældende regler på området inden for spillerkontrakter og klubsifte inden for fodbold. Kandidatspecialet vil være afgrænset til ikke at omhandle andre områder af regler inden for sportens verden, også kaldet *lex sportiva*, men vil fokusere på spillerkontrakter og klubsifte.

Kandidatspecialet vil være afgrænset til at tage udgangspunkt i de danske nationale regler, som er udarbejdet af DBU og Divisionsforeningen igennem cirkulærer, samt Fodboldens overenskomst 2020-2025, som er indgået mellem Spillerforeningen og Divisionsforeningen. De internationale regler fra FIFA, som de danske nationale regler tager udgangspunkt i, vil også blive anvendt. Relevante danske love som, f.eks. aftaleloven vil også blive inddraget ved enkelte situationer. Kandidatspecialet afgrænses til ikke at anvende andre landes nationale regler på området. Ligeledes vil der blive anvendt afgørelser, både fra Danmark og fra fremmede domstole, hvor f.eks. CAS er blevet anvendt. Dette gøres for at kunne klarlægge hvordan de udvalgte regler og love bliver anvendt i praksis. Desuden vil der blive anvendt relevant litteratur, også juridisk litteratur, omhandlende sportens verden og navnlig branchen inden for fodbold.

For at kandidatspecialet ikke bliver for omfangsrigt, samt have muligheden for, at gå i dybden med det valgte emne, vil kandidatspecialet ikke afdække alle aspekter af henholdsvis spillerkontrakter og klubsifte, men f.eks. være fokuseret på varigheden af spillerkontrakter. Dermed vil kandidatspecialet ikke gå i dybden med andre dele af spillerkontrakter som, f.eks. kunne være løn. Desuden vil alle forskellige former for optioner og klausuler i spillerkontrakter ikke blive behandlet, men enkelte vil blive beskrevet og undersøgt når det findes relevant. Inden for klubsifte vil der blive undersøgt både permanent og midlertidigt klubsifte og heri også overgangssummen, som bliver betalt mellem fodboldklubberne. Kandidatspecialet vil dog være afgrænset til ikke, at omhandle andre parter end fodboldspillere og fodboldklubber, dermed ingen mellemmand eller andre interessenter i form af f.eks. agenter. Desuden vil kandidatspecialet i forbindelse med overgangssum være afgrænset til ikke at gå i detaljer, med de forskellige dele af en overgangssum, f.eks. træningskompensation og solidaritetsbidrag.

Formålet med kandidatspecialet er dermed så vidt muligt, at gå i dybden med varigheden af spillerkontrakter, sammen med økonomien i fodboldbranchen, samt konsekvenser dette har for fodboldspillere spillerkontrakter og klubskitte.

Metodeafsnit

I dette kandidatspeciale vil den retsdogmatiske metode blive anvendt til, at besvare problemformuleringen. Ved anvendelse af denne metode søges der mod, at beskrive, fortolke, samt analysere gældende ret, hvad angår spillerkontrakter og klubskitte inden for det gældende retsområde. Ved at benytte den retsdogmatiske metode, vil en række retskilder blive benyttet for, at fastlægge gældende ret på området. Retsskilderne vil navnlig være lovgivning, retspraksis, cirkulære og litteratur.¹

I kandidatspecialet vil det klare udgangspunkt være, at anvende *lex sportiva* til, at undersøge spillerkontrakter og klubskitte inden for fodbold. *Lex sportiva* omfatter både den retspraksis der findes på området, samt de regler og reguleringer som er indgået af organisationer i branchen. Retsspraksis er både dansk og international retspraksis, dermed retspraksis både fra danske domstole og fra f.eks. sportens internationale voldgiftsret CAS. De organisationer i branchen som har indgået regler og reguleringer er først og fremmest den internationale organisation FIFA og deres regelsæt RSTP, samt danske regler f.eks. i form af cirkulære fra Divisionsforeningen og DBU's love. I Danmark findes der ikke en endelig sportslov eller idrætslov, derfor bruges regler og reguleringer fra organisationer i branchen til, at undersøge gældende ret på området. Disse regler og reguleringer bruges allerede i branchen og er almen kendte og anerkendte i branchen i og med, at de er udarbejdet og nærmere aftalt med flere forskellige organisationer i branchen, som har udmøntet sig i love, cirkulære, retningslinjer, overenskomster og standardformularer som f.eks. en standardspillerkontrakt. Enkelte steder hvor det findes relevant vil love som f.eks. aftaleloven også blive nævnt. Aftaleloven er deklatorisk og derfor kan parterne imellem aftale noget andet, f.eks. at en aftale om en spillerkontrakt, først er gyldig, når den er skrevet under og ikke bare med mundtlig accept. Dermed bliver der både anvendt skreven ret og uskreven ret, hvor det klare fokus er på retspraksis og de relevante regler inden for branchen.²

Desuden vil der også blive anvendt litteratur med henblik på, at undersøge spillerkontrakter og klubskitte. Denne litteratur er både juridisk litteratur, men også anden litteratur f.eks. skrevne artikler fra sports medier m.m. Det er imidlertid klart, at skrevne artikler fra sports medier ikke har

¹ (Munk-Hansen, 2017, s. 11)

² (Munk-Hansen, 2017, s. 16-17)

den samme vægt, som juridisk litteratur og andre retskilder når det kommer til, at undersøge gældende ret på området. Men anden litteratur er med til, at give relevante og betydelige informationer, som indgår i undersøgelsen af spillerkontrakter og klubskitte.

Introduktion til sportens regler

Der vil her i begyndelsen af kandidatspecialet, blive udarbejdet en introduktion til sportens regler, med et fokus på fodboldens regler. I verdenen inden for sport gælder der, ligesom alle andre dele af samfundet, regler og love som skal overholdes. Den retlige regulering i alt sport i Danmark, er et dualistisk regelsystem som indeholder de specielle reguleringer fra sportens egne organisationer og den generelle regulering, i form af lovgivningens almindelige regler. Der findes dog ikke en endelig lovgivning om sport som sådan, ligesom der inden for lovgivningen for aftaler findes aftaleloven. Traditionelt accepterer man sportsorganisationernes selvstændige kompetence til, at fastsætte regler inden for det gældende område. I denne forbindelse taler man ofte om sportens autonomi eller sportens selvregulering. Tidligere var det nærmest utænkeligt, at lovgivere ville blande sig i sportens selvregulering, men i takt med sportens udvikling, fra amatøridræt til i dag, at være store forretningsforetagender, har situationen ændret sig. I dag er opfattelsen derfor, at sportens selvregulering accepteres i det omfang, at sportens regler ikke strider imod lovgivningens almindelige regler. Hvis sportens regler derfor indretter sig efter samfundets regler og med andre ord opfører sig ordentligt, vil der ikke nødvendigvis ske yderligere regulering og indblanding i sportens selvregulering.³

I sportens verden er der nogle specielle regler som skal overholdes. Disse regler er *lex sportiva*. *Lex sportiva* er de regler og den tilhørende praksis, som sportens organisationer og retsinstanser har fastsat.⁴ Inden for fodbold er *lex sportiva* gældende ret på området for fire forskellige dele af regler:

1. Konkurrenceregler
2. Disciplinærregler
3. Klubregler
4. Spilleregler

Konkurrenceregler er rammerne for sportskonkurrencer. Det er generelle regler, der gælder for alle forskellige sportskonkurrencer, f.eks. dopingregler og matchfixingregler. Der er desuden også

³ (Haugaard & Fisker, 2004, s. 19)

⁴ (Gade, 2021, s. 83)

specielle regler for de enkelte sportsgrene, f.eks. betingelser for deltagelse i og afvikling af konkurrencer, samt atleternes redskaber og udstyr. Disciplinærregler er sikkerhed og orden omkring en sportskonkurrence. Disciplinærregler supplerer de specielle konkurrenceregler, dermed er de forskellige fra sportsgren til sportsgren. Disciplinærregler giver blandt andet hjemmel til, at sanktionere usportslig optræden for, at sikre sikkerhed og orden, i forbindelse med afvikling af en sportskonkurrence. Klubregler er interne forhold i sportsklubber som deltager i sportskonkurrencer. Disse kaldes ofte også foreningsregler i og med, at fodboldklubber principielt er foreninger. Spilleregler er rammerne for udøvelsen af den enkelte sportsgren, f.eks. hvor mange fodboldspillere der må være på banen i en fodboldkamp. Der er omfattende regler inden for alle fire forskellige dele af reglerne, som bidrager til afviklingen af sportskonkurrencer. Nogle dele af disse regler er danske regler f.eks. klubregler, hvor også foreningsregler er at finde som, f.eks. regler om valg af bestyrelse og afholdelse af generalforsamling. Disse regler kan i mangel af vedtægter udledes af dansk foreningsret, da reglerne for sportsklubber ikke er principielt anderledes end for andre foreninger.⁵

Strukturen i fodbold

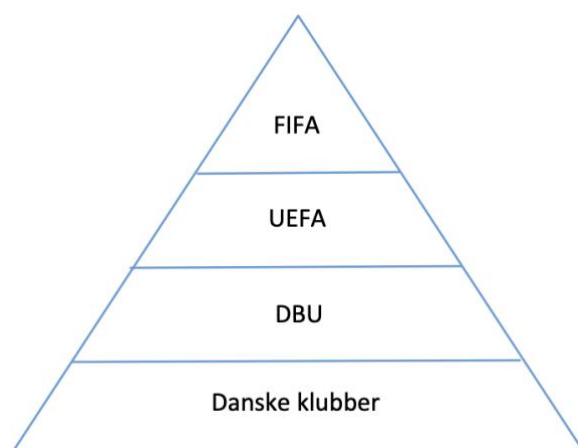
I modsætning til klubregler er konkurrenceregler, disciplinærregler og spilleregler i høj grad internationale. Forstået på den måde, at disse regler hovedsageligt kommer fra internationale regler.⁶ I Danmark ses det f.eks. ved, at de danske regler for fodbold er udarbejdet af det nationale fodboldforbund Dansk Boldspil Union (DBU). Disse er imidlertid afstemt med reglerne fra det europæiske fodboldforbund Union of European Football Associations (UEFA) og det internationale fodboldforbund Fédération Internationale de Football Association (FIFA). I nedenstående figur er pyramidestrukturen med udgangspunkt i dansk fodbold illustreret.

Figur 1: Fodboldpyramiden⁷

⁵ (Gade, 2021, s. 84-85)

⁶ (Gade, 2021, s. 86)

⁷ Egen tilvirkning

Det illustreres i figur 1, at strukturen i fodbold går øverst fra det internationale forbund FIFA, ned igennem det europæiske forbund UEFA, det nationale forbund DBU og ned til de danske klubber i Danmark. Denne form for struktur kaldes også den europæiske sportsmodel. Den er kendetegnet ved, at alle sportsgrene har ét specialforbund pr. land, disse er forenet i én national overbygning. De nationale overbygninger fra forskellige lande er samlet i et kontinental forbund og endelig i et internationalt forbund. Der er tale om eksklusivitet, hvilket betyder at der ikke findes andre konkurrerende forbund, dermed har DBU eneret til, at varetage danske fodbold interesser i europæiske sammenhæng i UEFA og i international sammenhæng i FIFA, hvilket også er deres formål/opgave jf. DBU's love § 1.3. Den europæiske model er også kendetegnet ved op- og nedrykning inden for systemet.⁸ Dette betyder at en nystiftet fodboldklub i Danmark, kan gå fra at være nystiftet til, at gå hele vejen til, at vinde UEFA Champions League, som er det mest eftertragtede trofæ for en europæisk fodboldklub.⁹

Modsætningen til den europæiske sportsmodel er den amerikanske sportsmodel. I denne model er der tale om en lukket turnering. Forstået på den måde, at der ikke er tale om op- og nedrykning. Dermed spiller de samme klubber mod hinanden år efter år. En klub er heller ikke en forening, men et erhvervsdrivende selskab som kaldes en "franchise". Systemet er bedst kendt fra USA, hvor deres ligaer for mange sportsgrene som f.eks. fodbold, basketball, ishockey m.m. er indrette på denne måde. Det ses ligeledes også inden for golf med deres PGA-tour og inden for motorsport med Formel 1 og Nascar-serien.¹⁰

⁸ (Gade, 2021, s. 54-55)

⁹ (Godtfredsen, 2021)

¹⁰ (Gade, 2021, s. 57)

Øverst i strukturen er FIFA og dermed er det også i sidste ende FIFA som bestemmer, hvordan reglerne for fodbold skal være. Hvis dette ikke var tilfældet, kunne enkelte nationale forbund lave deres egne regler og dermed ville der være lige så mange forskellige regler, som der er nationale forbund. Flere nationale forbund har forsøgt at udfordre den ret som FIFA, som internationalt forbund, har til at fastsætte bindende regler for kontinentale og nationale forbund.¹¹ Dette illustreres ved CAS 2018/A/5888.

Afgørelsen omhandler en række fodboldklubber i Uruguay, som anlagde sag ved sportens voldgiftsret, Court of Arbitration for Sport (CAS). Det nationale forbund skulle i følge FIFA ændre sine regler på en sådan måde, at de kom i overensstemmelse med de internationale transferregler som er bestemt af FIFA. Da forbundet undlod at rette ind efter FIFA's regler, afsatte FIFA ledelsen i det nationale forbund og erstattede den med en midlertidig ledelse, som gennemførte de krævede ændringer.

I afgørelsen kom retten frem til, at der var tale om så ekstraordinære omstændigheder omkring en saboteret proces gennem flere år og undladelse fra forbundets side til, at rette ind efter de internationale regler, at FIFA's beslutning om, at afsætte ledelsen i det nationale forbund var fuldt ud saglig. Dermed er det i sidste ende FIFA der fastsætter reglerne og disse regler skal de nationale forbund rette sig ind efter. Det må derfor siges, at der er tale om en stram og tæt topstyring i fodbold, hvor regler som er udstedt af FIFA skal følges af de nationale forbund og i et vist omfang indarbejdes direkte i nationale regelsæt. I Danmark indarbejder DBU og Divisionsforeningen typisk disse internationale regler gennem cirkulærer.¹²

Arbejdsmarkeds parter

Fra retspraksis i sportens verden ses det desuden også, at den danske arbejdsmarkedsmodel bliver udfordret. I Danmark er det som udgangspunkt arbejdsmarkeds parter, arbejdstagerorganisationer og arbejdsgiverorganisationer, der sammen forhandler løn- og arbejdsvilkår i de enkelte relevante brancher i stedet for, at løn- og arbejdsvilkår bliver reguleret ved lov, dette kaldes også "Den danske model".¹³ I branchen indenfor fodbold i Danmark, bliver der lavet overenskomster mellem fodboldspillerne og fodboldklubberne. Fodboldspillerne er repræsenteret af Spillerforeningen som er en branche-, interesse- og arbejdstagerorganisation for fodboldspillere i Superligaen, 1. og 2. division. Fodboldklubberne er repræsenteret af Divisionsforeningen som er en branche-, interesse- og arbejdsgiverorganisation for

¹¹ (Gade, 2021, s. 87)

¹² (Evald, et al., 2020, s. 531)

¹³ (Den danske model, 2023)

divisionsklubberne i Superligaen, 1. og 2. division.¹⁴ I en situation hvor der er en uoverensstemmelse, mellem en overenskomst og en regel som er fastsat af DBU i deres love, f.eks. i DBU Cirkulære nr. 110 (2017) standardspillerkontraktformular for spillerkontrakter, vil DBU's love gå forud for overenskomsten, så længe der ikke er tale om urimelige regler. Anvendelsen af standardspillerkontrakten har hjemmel i DBU's love § 36, dermed er det en retsstilling, der er i modstrid med forholdene på det almindelige arbejdsmarked.¹⁵ Dette illustreres ved U 2009.3048.H.

Afgørelsen omhandler en tvist mellem DBU's standardspillerkontrakt for professionelle fodboldspillere og Spillerforeningen og deres overenskomst. Spillerforeningen mente at standardspillerkontrakten skulle bringes i overensstemmelse med deres overenskomst.

I afgørelsen kom retten frem til, at standardspillerkontrakten ikke skulle bringes i overensstemmelse med overenskomsten. Retten lagde blandt andet vægt på, at der i standardspillerkontrakten var taget hensyn til overenskomsten og samtidig, at standardspillerkontrakten ikke indeholdt urimelige vilkår. DBU vil ofte tage relevante organisationer med i eventuelle justeringer af reglerne, men DBU har jf. U 2009.3048.H, ikke pligt til at tilpasse sig efter anmodning fra branche og interesseorganisationer.¹⁶

Professionel fodbold

I Danmark er alle hold i de to bedste rækker (Superligaen og 1. division) for herre professionelle, ligeledes er de fleste hold i 2. division også professionelle. I professionel fodbold er fodboldspillerne ansat af en fodboldklub. Fodboldspillerne er ansat på baggrund af grundlæggende vilkår i et ansættelsesforhold, som er reguleret i en standardspillerkontrakt der er udarbejdet af DBU. Standardspillerkontrakten er udarbejdet ud fra FIFA's internationale regler for spillerkontrakter og dels også overenskomsten mellem Divisionsforeningen og Spillerforeningen.¹⁷

Når en fodboldspiller indgår en spillerkontrakt med en fodboldklub, skabes der et tjenesteforhold med et over-/ underordningsforhold mellem fodboldklubben som arbejdsgiver og fodboldspiller som arbejdstager. Dermed vil fodboldspillere som indgår spillerkontrakter med fodboldklubber være lønmodtagere. Fodboldspillere er derfor lønmodtagere der er undergivet en arbejdsgivers instruktionsbeføjelser. Dermed er fodboldspillere som lønmodtagere omfattet af nogle

¹⁴ (Evald, et al., 2020, s. 532-533)

¹⁵ (Gade, 2021, s. 306)

¹⁶ (Evald, et al., 2020, s. 534)

¹⁷ (Gade, 2021, s. 302-303)

grundlæggende ansættelsesretlige principper og særlove, som beskytter dem i et ansættelsesforhold f.eks. Grundlovens § 77 om yringsfrihed.¹⁸ Ansættelseslovgivningen er som hovedregel beskyttelsespræceptiv, dermed kan den ikke fraviges til ugunst for fodboldspillere som er lønmodtager. Grunden til dette er begrundet i tanken om, at arbejdstager ofte står i en underlegen økonomisk forhandlingssituation.¹⁹ Det kunne godt tænkes, at fodboldspillere er omfattet af funktionærloven, men det er de ikke, idet deres arbejdes art ikke falder ind under kategorierne for arbejde som funktionær jf. funktionærloven § 1. Dermed er en spillerkontrakt ikke omfattet af de beskyttelsesregler, som funktionærloven giver, men det er formentlig muligt, at uddrage en række grundrettigheder fra, f.eks. funktionærlovens bestemmelser i de tilfælde hvor lovgivningen i vid udstrækning har til hensigt, at beskytte den ansatte overfor arbejdsgiveren, begrundet i det styrke forhold der kan være mellem de to parter.²⁰ I overenskomsten mellem Divisionsforeningen og Spillerforeningen, finder de vigtigste regler i funktionærloven anvendelse jf. Fodboldens overenskomsten 2020-2025 § 24. Ligeledes henviser standardspillerkontrakten også til funktionærlovens bestemmelser omkring disciplinærforhold og misligholdelse m.m. jf. DBU Standardspillerkontrakt, afsnit 4, § 3.1. Dermed må det lægges til grund at funktionærloven finder anvendelse i forholdet mellem parterne indbyrdes som indgår en standardspillerkontrakt, som er fodboldspiller og fodboldklub. Desuden har flere af reglerne i funktionærloven karakter af almindelige retsgrundsætninger, som giver udtryk for, hvad der vil gælde i et ansættelsesforhold, hvis der ikke var aftalt nærmere.²¹

Adskillige regler som er gældende for fodbold i Danmark, er udarbejdet af DBU, men de er udarbejdet på baggrund af internationale regler fra FIFA. Når det handler om spillerkontrakter så tager de danske regler udgangspunkt i FIFA's overordnede regelsæt, som de nationale forbund skal følge. Dette regelsæt hedder Regulations on the Status and Transfer of Players, forkortet RSTP. Regelsættet regulerer blandt andet spillerkontrakter og internationalt klubsifte. RSTP er kun gældende for professionelle fodboldspillere. En fodboldspiller er professionel, når fodboldspilleren har indgået en spillerkontrakt, med en fodboldklub og igennem spillerkontrakten, får betalt mere end de udgifter, fodboldspilleren måtte have ved udførelsen af sporten jf. RSTP Art. 2. Man er enten professionel eller ikke og dermed amatør, der er intet mellemværende.²² Dette illustreres ved CAS 2004/A/691.

¹⁸ (Pedersen, 2012, s. 32-33)

¹⁹ (Pedersen, 2012, s. 31-32)

²⁰ (Evald, et al., 1997, s. 105-106)

²¹ (Gade, 2021, s. 304-305)

²² (Gade, 2021, s. 307)

Afgørelsen omhandler den 15-årige Gerard Pique, som indgik en spillerkontrakt med fodboldklubben FC Barcelona om ophold, kost og logi, samt lommepenge. Selvom Pique havde en spillerkontrakt med FC Barcelona, så indgik han som 18-årig en ny spillerkontrakt med fodboldklubben Manchester United.

I afgørelsen kom retten frem til, at det forhold at der var indgået en spillerkontrakt betød ikke i sig selv, at Gerard Pique skulle anses for professionel fodboldspiller. Det væsentlige var om Gerard Pique fik betalt mere end udgifterne ved udøvelsen af sporten, hvilket ikke var tilfældet. Dermed var der ikke tale om kontraktbrud, da Pique indgik en spillerkontrakt med Manchester United, selvom han allerede var på kontrakt i FC Barcelona.

En spillerkontrakt mellem en dansk fodboldspiller og en dansk fodboldklub, og et klubsifte mellem to danske fodboldklubber er reguleret af de regler som DBU, som nationalt forbund, har fastsat, samt i øvrigt også af dansk ret. DBU har som nationalt forbund dog også pligt til, at indbygge flere af reglerne fra FIFA's regelsæt RSTP. Ligeledes skal de nationale regler også godkendes af FIFA. På denne måde sikre FIFA, at der overordnet er de samme regler i de forskellige nationale forbund, som er med til at sikre både fodboldklubberne og fodboldspillernes vilkår, samt at bekæmpe mærkværdige regler, som de enkelte nationalforbund måtte have, som ville kunne gøre det vanskeligere for fodboldspillere, at skifte klub internationalt. En konflikt eller tvist mellem to eller flere danske parter om deres kontraktforhold, f.eks. et klubsifte for en dansk fodboldspiller mellem to danske fodboldklubber, skal løses efter de danske regler af Fodboldens Voldgiftsret jf. DBU's love § 35.1. Hvis der f.eks. er tale om et internationalt klubsifte, f.eks. en dansk fodboldspiller i en dansk fodboldklub, som skifter til en udenlandsk fodboldklub, så gælder de danske regler ikke, men derimod gælder RSTP.²³ Dette illustreres ved CAS 2006/O/530.

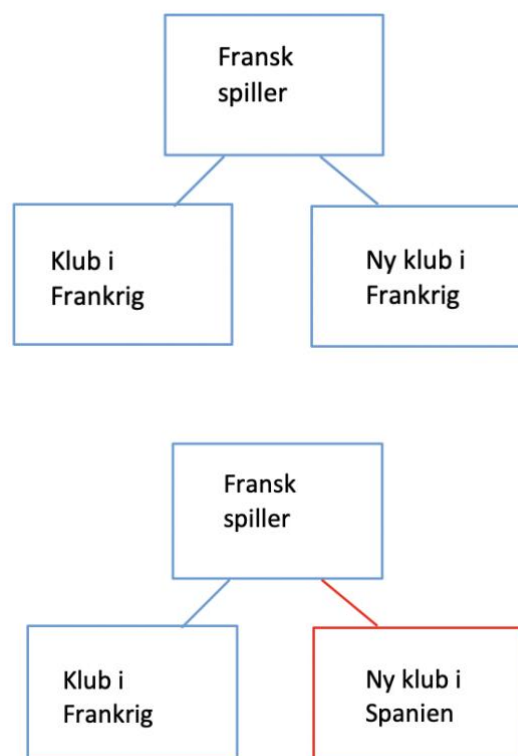
Afgørelsen omhandler den franske fodboldspiller Mohammed Sissoko og den franske fodboldklub AJ Auxerre. De to parter havde indgået en spillerkontrakt i form af en aspirantaftale, som er særlig aftale for fransk fodbold og ikke anvendes i andre lande. Aftalen forpligter fodboldspilleren til, at indgå en spillerkontrakt ved udløb af aspirantaftalen, hvis fodboldspilleren får sådan en tilbudt af fodboldklubben. Ved udløb af aspirantaftalen bliver Sissoko tilbudt en spillerkontrakt, men vælger at sige nej tak og i stedet for indgik Mohammed Sissoko en spillerkontrakt med den spanske fodboldklub Valencia CF.

I afgørelsen kom retten frem til, at aspirantaftalen var gyldig efter parterne imellem i Frankrig og skulle derfor vurderes efter fransk ret. Derimod var RSTP også gældende ved det internationale klubsifte til Valencia. Efter RSTP var den franske aspirantaftale ugyldig, idet en fodboldklub ikke ensidigt kan forpligte en fodboldspiller til, at forlænge en spillerkontrakt. RSTP er mere tungt vejende, da det er FIFA's regler der vejer tungere end de regler som de nationale forbund har, FIFA

²³ (Gade, 2021, s. 308)

regler har dermed forrang for de nationale regler. Dermed kunne Mohammed Sissoko godt skifte til Valencia CF ved udløb af hans aspirantaftale, uden at AJ Auxerre kunne forlange nogen overgangssum eller erstatning. Hvis der ikke var tale om et internationalt klubsifte, til en fodboldklub i andet land, men klubsiftet havde været til en anden fransk fodboldklub, så havde RSTP ikke været gældende fordi der i denne situation, ikke var tale om et internationalt klubsifte og derfor skulle tvisten ikke løses efter RSTP, men efter de regler som det franske fodboldforbund havde gjort gældende.

Figur 2: Nationalt og internationalt klubsifte²⁴

Det illustreres i figur 2, at det afgørende for om der er tale om et internationalt klubsifte er, at en fodboldspiller skifter fra en fodboldklub i et land, til en fodboldklub i et andet land. Hvis der er tale om en situation hvor klubsiftet foregår mellem to fodboldklubber i samme land, er der tale om et nationalt klubsifte. Det kan få betydning for hvilket regelsæt der er gældende, om der er tale om et nationalt eller et internationalt klubsifte.

²⁴ Egen tilvirkning

Efter en introduktion til sportens regler, med fokus på fodboldens regler, hvor den overordnet struktur for fodbold og relevant retspraksis er blevet undersøgt, vil der efterfølgende blive undersøgt nærmere omkring spillerkontrakter inden for fodbold.

Spillerkontrakter

Der bliver indgået spillerkontrakter mellem to parter. Den ene part er fodboldspilleren og den anden part er fodboldklubben. I sportens verden, navnlig inden for fodbold, er der kutyme for at indgå uopsigelige spillerkontrakter, som binder fodboldspilleren og fodboldklubben til hinanden over en bestemt periode. Den aftalte spillerkontraktperiode er som udgangspunkt bindende parterne imellem og kontrakten skal overholdes (*pacta sunt servanda*)²⁵, medmindre der er vedtaget andre vilkår i spillerkontrakten, f.eks. kan der i spillerkontrakten være aftalt en frikøbsklausul, som giver andre fodboldklubber mulighed for, at købe fodboldspilleren fri fra spillerkontrakten. Grundprincippet om en kontrakts bindende kraft er i Danmark også kendt fra Danske Lov af 1683 i 5-1-1.²⁶ I Danmark indgås en spillerkontrakt mellem en fodboldklub og en fodboldspiller efter DBU's Standardspillerkontrakt. I denne standardspillerkontrakt er der forskellige dele der skal tages stilling til, som parterne skal nå til enighed om, f.eks. løn, varighed og et eventuelt klubsifte.²⁷

I situationen mellem en fodboldspiller og en fodboldklub omkring en spillerkontrakt, er der så i virkeligheden tale om, ikke bare to parter, men en svag part og en stærk part. I den forbindelse er der så tale om et urimeligt vilkår i forhold til varigheden af spillerkontrakten. Det er ikke usædvanligt, at en arbejdstager er på kontrakt overfor en arbejdsgiver, men er der i fodbold tale om, at fodboldspillere bliver fastholdt i fodboldklubber fordi de enkelte fodboldspillere repræsenterer en væsentlig værdi for fodboldklubben, som kan blive realiseret i det øjeblik en fodboldklub sælger en fodboldspiller til en anden fodboldklub. Dermed er der en stor interesse for fodboldklubber i, at fastholde fodboldspillere på så lange spillerkontrakter som muligt, specielt når der er tale om yngre fodboldspillere, som ikke har fået forløst deres potentiale endnu og som potentielt også kan indbringe fodklubben mange penge i fremtiden.

²⁵ (Gomard, Pedersen, & Ørgaard, 2015, s. 166)

²⁶ (Gomard, Pedersen, & Ørgaard, 2015, s. 14)

²⁷ (Pedersen, 2012, s. 59)

Regler for varigheden af spillerkontrakter

Først og fremmest vil der blive undersøgt, hvad der er de gældende regler inden for varigheden af en spillerkontrakt. I Danmark er reglerne for varigheden af spillerkontrakter i fodbold reguleret i DBU's Standardspillerkontrakt. Denne standardspillerkontrakt er udarbejdet af DBU og den skal anvendes af fodboldklubber og fodboldspillere ved indgåelse af en spillerkontrakt i Danmark jf. DBU Cirkulære nr. 110 (2017) § 1.3. Kontraktperioden for fodboldspillere på 18 år eller derover må have en maksimal varighed på fem år jf. DBU's Standardspillerkontrakt § 6.3 og Fodboldens Overenskomst 2020-2025 § 3.7. Dermed kan man i dansk fodbold som fodboldspiller og fodboldklub maksimalt være bundet af en spillerkontrakt i en periode på fem år.

De danske regler for en spillerkontrakts varighed er desuden også udarbejdet, på baggrund af de internationale regler fra FIFA. Visse regler fra FIFA's internationale regelsæt RSTP, er direkte bindende på nationalt niveau jf. RSTP Art. 1 par. 3. En af de artikler som er direkte bindende på nationalt niveau, er artikel 18. Artikel 18 omhandler spillerkontrakter mellem en fodboldspiller og en fodboldklub. Ifølge artikel 18 må længden på en spillerkontrakt mellem fodboldspiller og fodboldklub minimum være indtil sæsonen slutter og maksimalt være fem år jf. RSTP Art. 18 par. 2, 1. punktum. Dermed er der overensstemmelse mellem de danske regler og de internationale regler, når det kommer til den maksimale kontraktlængde på fem år. FIFA's regler giver dog også tilladelse til længere spillerkontrakter, dette er dog kun tilladt hvis det stemmer overens med nationale regler jf. RSTP Art. 18 par. 2, 2. punktum. Det klare udgangspunkt fra de internationale regler er dermed en maksimal spillerkontrakts længde på fem år, men med mulighed for, at nationale forbund kan regulere reglerne således, at de tillader længere spillerkontrakter end fem år. På denne måde kan de enkelte nationale forbund selv bestemme, hvor de synes grænsen for den maksimale kontraktlængde skal være.

I Danmark er der en grundsætning om aftalefrihed i dansk ret. Det betyder at parter kan indgå aftaler som de vil, de aftaler er også bindende jf. aftaleloven § 1. Der er ingen direkte begrænsning i dansk aftaleret omkring længden af en kontrakt. Det afgørende er ikke længden af en given kontrakt, et afgørende er om begge parter, er nået til enighed om kontrakten. Der er dog tilfælde hvor dansk aftaleret sætter en smule stopper for aftalefriheden. Dette ses f.eks. ved aftalelovens § 36, som også omtales generalklausulen.²⁸ Bestemmelsen fastslår at en aftale kan ændres eller tilsidesættes hvis aftalen er urimelig jf. aftaleloven § 36, stk. 1. Der skal blandt andet tages hensyn til de forhold der forelå ved indgåelse af aftalen, samt aftalens indhold jf. aftaleloven § 36, stk. 2. Et af de mest væsentlige dele af indholdet, af en spillerkontrakt mellem en fodboldspiller og en

²⁸ (Andersen & Kristoffersen, Aftale, 2022)

fodboldklub er varigheden af spillerkontrakten. Når der i Danmark indgås en spillerkontrakt, mellem en fodboldspiller og en fodboldklub, er det et klart udgangspunkt, at der er aftalefrihed og sportens verden regulerer denne aftalefrihed med en maksimal længde på en spillerkontrakt. Hvis der imidlertid er tale om, at en given spillerkontrakt skulle indeholde urimelige vilkår, f.eks. angående længde af kontrakten, så kan generalklausulen potentielt ændre eller tilsidesætte en spillerkontrakt. Det er dog svært at definere klart hvad der er rimeligt og urimeligt. En kontrakt bliver f.eks. ikke bare urimelig, blot fordi kontraktens vilkår er byrdefulde. Urimelighed forudsætter en væsentlig afvigelse fra, hvad der er rimeligt.²⁹ Hvornår et givent kontraktvilkår er urimeligt er svært, at afgøre og bestemmelsen giver domstolene en del spillerum til, at afgøre hvornår noget er rimeligt eller urimeligt. En kontrakt kan godt være byrdefuld, men samtidig ikke være urimelig. Når kontraktvilkår er velbegrundede, kendte af parterne eller sædvanlige, kan disse kontraktvilkår i almindelighed ikke tilsidesættes.³⁰ Når der bliver indgået en spillerkontrakt mellem en fodboldspiller og en fodboldklub, er en af hovedpunkterne i spillerkontrakten længden af spillerkontrakten. Dette kontraktvilkår skal der tages stilling til og der er desuden også et maksimum på, hvor mange år spillerkontrakten må forpligte fodboldspiller og fodboldklub. Dette er ganske sædvanligt, velbegrunder og kendt af parterne og dermed, må det som klart udgangspunkt siges, at så længe parterne overholder de regler, som er gældende inden for sportens verden, så vil dansk rets regler også som klart udgangspunkt være overholdt og dermed også Generalklausen i aftalelovens § 36. I en situation hvor der er tale om en økonomisk stærkere part, som benytter sig af sin overlegne stilling, kan aftalelovens § 36 også blive relevant, da dette er omfattet af bestemmelsen hovedhensyn.³¹

De internationale regler fra FIFA siger som udgangspunkt, at kontraktlængden maksimalt må være fem år, men samtidig giver FIFA de enkelte nationale forbund mulighed for, at sætte deres grænse hvor de nu selv ønsker den. I Danmark følger man den linje som FIFA har lagt ved også, at fastsætte en maksimal kontraktlængde på fem år. Man skal dog ikke gå særlig langt til andre nærliggende lande for at se eksempler på, at deres nationale forbund ikke følger den linje som FIFA har lagt.

Længerevarende spillerkontrakter

Efter at have undersøgt hvad der er gældende regler på området, vil der nu blive undersøgt nærmere omkring længerevarende spillerkontrakter. Tidligere har man set enkelte eksempler på,

²⁹ (Gomard, Pedersen, & Ørgaard, 2015, s. 163)

³⁰ (Gomard, Pedersen, & Ørgaard, 2015, s. 176)

³¹ (Evald, et al., 1997, s. 106)

at enkelte fodboldspillere har skrevet under på lange spillerkontrakter. Et godt eksempel er fodboldspilleren Lionel Messi som tilbage i 2005, kort tid efter han havde begyndt, at bevise sig på førsteholdet i FC Barcelona, skrev under på en spillerkontrakt med en længde på ni år, kort tid efter han var fyldt 18 år. Det er ikke kun i Spanien der bliver indgået længere spillerkontrakter, end det ellers klare udgangspunkt på fem år. Året efter Lionel Messi skriver under på en spillerkontrakt på ni år, skifter hans holdkammerat Cesc Fabregas fra FC Barcelona til den engelske fodboldklub Arsenal FC på en otte årig spillerkontrakt. Grunden til at spillerkontrakter på disse længder overhovedet kan lade sig gøre er fordi de nationale regler for kontraktlængde er anderledes i England og Spanien. I England er reglerne sågar sådan, at der ikke engang er et maksimum antal år en spillerkontrakt kan forpligte en fodboldspiller og en fodboldklub. Det engelsk nationale forbund har dermed ikke sat nogen form for restriktion, når det kommer til længden på en spillerkontrakt. Dermed er der fuldstændige frie tøjler til, at en fodboldklub kan indgå en lige så lang spillerkontrakt med en fodboldspiller som de ønsker og som parterne kan blive enige om.³²

Den helt store årsag til længerevarende spillerkontrakter er, at der i fodbold er massivt mange penge. De fodboldspillere som bliver købt af fodboldklubberne, er kæmpe investeringer i millionklassen. Når en spillerkontrakt er udløbet, så kan fodboldspilleren frit skifte til en anden fodboldklub og dermed får fodboldklubben ikke nogen penge, i forbindelse med et salg af den pågældende fodboldspiller, som potentielt kan være mange penge. Så længe en fodboldspiller er bundet af en spillerkontrakt med en fodboldklub, så skal en anden fodboldklub betale en overgangssum for, at hente den pågældende spiller til deres fodboldklub. Hvis en fodboldklub f.eks. har betalt 100 millioner kroner for en fodboldspiller, som de udvikler og forbedre over en periode på et par år, så kan det meget vel være, at den fodboldspillers værdi bliver forhøjet til f.eks. 200 millioner kroner. Hvis fodboldspilleren er på en lang spillerkontrakt med fodboldklubben, så kan fodboldklubben selv bestemme om de vil sælge fodboldspilleren og dermed inkassere et stort millionbeløb. Men hvis fodboldspillerens spillerkontrakt udløber, så kan fodboldspilleren skifte til en anden fodboldklub, uden der skal ske en betaling for fodboldspilleren og dermed går fodboldklubben potentielt glip af mange penge. Derfor har fodboldklubberne en stor interesse i at fastholde fodboldspillere, som de mener har potentiale til, at blive bedre og dermed også stiger i værdi i fremtiden, på længerevarende spillerkontrakter. Der er desuden et andet vigtigt aspekt af hele udviklingen i, at der bliver indgået flere og flere længerevarende spillerkontrakter på mere end fem års varighed. Når en fodboldklub betaler en overgangssum for, at kunne indgå en spillerkontrakt med en fodboldspiller, bliver beløbet der betales i overgangssum, regnskabsmæssigt fordelt ud på længden af den spillerkontrakt der bliver indgået. Dermed kan en meget omkostningsfuld overgangssum lige nu, fordeles ud over flere år og bliver

³² (Sheldon, 2023)

dermed ikke en lige så stor belastning, i hvert fald ikke lige med det samme. Det gøres specielt for at omgå regler fra UEFA omkring Financial Fair Play. Dette er et regelsæt der skal sikre at fodboldklubber ikke bruger flere penge end de tjener for, at jagte sportslig succes, som kan resultere i store økonomiske problemer.³³ UEFA har imidlertid planer om, at ændre reglerne til, at en overgangssum maksimum kan fordeles ud over en periode på fem år. Årsagen til dette er dels, at antallet af længerevarende spillerkontrakter er steget betragteligt, samt for at sikre, at UEFA's Financial Fair Play regler bliver overholdt.³⁴

Længerevarende spillerkontrakter har både fordele og ulemper for fodboldklubben, såvel også for den pågældende fodboldspiller. Længerevarende spillerkontrakter indgås dermed formentlig ikke kun i fodboldklubbens interesse, men også i de enkelte fodboldspilleres interesse. Fodboldspilleren bliver ansat med en fast løn i en længere periode og bliver dermed økonomisk sikret i en årelang fremtid.³⁵ I forbindelse med at der er kommet flere og flere penge i fodbolden, er der også større efterspørgsel på dygtige og eftertragtede fodboldspillere. Dette giver eftertragtede fodboldspillere, en fordel i en forhandlingsituation med en ny fodboldklub, hvor de kan være mere afslappet end tidligere og se tiden an, netop fordi der er mange fodboldklubber som er interesseret i, at indgå en spillerkontrakt med en eftertragtet fodboldspiller. Desuden kan en aldrende fodboldspiller, som er i sin karrieres efterår, hvor fodboldspilleren måske har et til to gode år i sig, men derefter formentlig vil falde i niveau, denne fodboldspiller har også en fordel i en forhandlingsituation hvis fodboldspilleren er eftertragtet. Dette kan betyde, at en fodboldklub måske bliver overbevist om eller måske ligefrem presset til, at indgå en længere spillerkontrakt end de endelig selv havde i tankerne fordi ellers kan den eftertragtede fodboldspiller, indgå en spillerkontrakt med en anden og måske ligefrem konkurrerende fodboldklub, også selvom fodboldklubben godt er klar over, at fodboldspilleren kan falde i niveau i løbet af en længerevarende kontraktperiode og dermed vil være betydelig overbetalt i den sidste del af kontraktperioden.³⁶

På den anden side kan det være en ulempe for en fodboldspiller med en lang spillerkontrakt. Som fodboldspillere bliver man bundet til en bestemt fodboldklub, som man ikke nødvendigvis kender godt og fodboldklubben kan sågar også være beliggende i et fjernt land, som man måske aldrig har været i før. Dette kan medføre, at fodboldspilleren pga. personlige forhold ikke falder til i fodboldklubben. Et andet aspekt er det økonomiske. Man bliver ganske rigtigt sikret en indkomst i en lang periode, men samtidig har man ikke friheden til selv, at kunne bestemme om man vil

³³ (Wilks, Explained: Why Chelsea are handing out very long-term contracts to new signings like Mudryk and Badiashile, 2023)

³⁴ (Wilks, UEFA to enforce five-year limit in response to Chelsea's FFP-swerving long-term contracts, 2023)

³⁵ (Evald, et al., 1997, s. 109)

³⁶ (Football and contracts: Does it pay to have a long-term deal?, 2022)

modtage et tilbud fra en anden fodboldklub i og med, at man i forvejen er på en lang spillerkontrakt med en fodboldklub, som har betalt en stor sum penge for at få fodboldspilleren på kontrakt i deres fodboldklub.³⁷

Udviklingen i længden på spillerkontrakter

Selvom der ikke er fastsat et maksimum på længden af en spillerkontrakt i England, bliver spillerkontrakter af fem års varighed stadig anset, som værende en længerevarende spillerkontrakt. Den senere tid er det dog blevet mere og mere normalt, at indgå spillerkontrakter som er længere end fem års varighed. Dette kom godt til udtryk i det seneste transfervindue i januar 2023. I dette transfervindue indkøbte den engelsk fodboldklub Chelsea FC tre fodboldspillere på lange spillerkontrakter. Benoit Badiashile på 21 år, blev købt af fodboldklubben for €38million på en spillerkontrakt, med en længde på syv et halvt år. David Fofana på 20 år, med en kontraktlængde på seks et halvt år. Mykhailo Mudryk på 22 år, blev købt af fodboldklubben for €70million på en spillerkontrakt, med en længde på otte et halvt år. Desuden havde samme fodboldklub også et halvt år tidligere gjort noget lignende, da de købte fodboldspilleren Wesley Fofana på 21 år, med en kontraktlængde på syv år. Det er ikke kun Chelsea FC der gør brug af denne mulighed for lange spillerkontrakter i engelsk fodbold. I 2018 lavede fodboldklubben Manchester City f.eks. en spillerkontrakt med Kevin De Bruyne på seks år. Samme år indgik fodboldklubben Tottenham Hotspur en lige så lang spillerkontrakt med deres fodboldspiller Harry Kane.³⁸ Den længste spillerkontrakt i fodbold findes dog ikke i engelsk fodbold, men i spansk fodbold. I 2022 underskrev den spanske fodboldspiller, som bedst er kendt under navnet Pepelu, i en alder af 23 år, en spillerkontrakt med den spanske fodboldklub Levante UD. Spillerkontrakten har en varighed på 10 år. I Spanien er der dog en regel om, at alle fodboldspillere skal have en frikøbsklausul i deres spillerkontrakt. Dermed er der allerede fastsat et beløb, som en anden fodboldklub skal betale, hvis de vil hente fodboldspilleren til deres fodboldklub og uden de behøver, at forhandle eller få accept fra Levante UD. Der er dog stadig tale om, den længste nuværende spillerkontrakt i fodbold. Dette blev også illustreret meget direkte i forbindelse med offentliggørelsen af spillerkontrakten, hvor fodboldspilleren poserede med en spillertrøje, hvor der i stedet for et nummer bagpå trøjen er et uendelighedstegn.³⁹

Disse ekstra lange spillerkontrakter på mere end fem år, er dermed ikke nødvendigvis et nyt fænomen, men antallet af tilfælde stiger gevaldigt, man kan nærmest være sikker på, at hvis en

³⁷ (Pedersen, 2012, s. 60)

³⁸ (Sheldon, 2023)

³⁹ (Bairner, 2022)

fodboldklub laver en stor investering i en ung fodboldspiller med et stort potentiale, så vil det klare udgangspunkt være en længerevarende spillerkontrakt, end det ellers klare udgangspunkt fra FIFA på fem år. Denne udvikling kan være u hensigtsmæssig for en fodboldspiller, der er på spillerkontrakt med en fodboldklub i en lang årrække. Fodboldspillere som i en ung alder, bliver bundet til en bestemt fodboldklub i mange år frem i tiden, uden de nødvendigvis har særlig stor mulighed for, at komme ud af spillerkontrakten igen, netop fordi fodboldklubben har betalt mange penge for fodboldspilleren og fodboldspilleren også repræsenterer en værdi og derfor vil fodboldklubben ikke nødvendigvis bare lade fodboldspillere skifte fodboldklub uden videre.

Fodboldspillere under 18 år

Der vil nu blive undersøgt om der er andre gældende regler for spillerkontrakter, når der er tale om en fodboldspiller som er under 18 år. En forudsætning for at der overhovedet kan indgås en spillerkontrakt imellem en fodboldspiller og en fodboldklub er, at parterne skal være myndige. Personer som er under 18 år, er umyndige og kan dermed som udgangspunkt ikke forpligte sig ved retshandler, herunder som fodboldspiller, at indgå en spillerkontrakt med en fodboldklub. Den civilretlige virkning af, at en spillerkontrakt bliver indgået mellem en fodboldklub og en umyndig part, f.eks. en fodboldspiller der er under 18 år, er ugyldighed. For at en fodboldklub kan indgå en spillerkontrakt med en fodboldspiller der er under 18 år, skal fodboldklubben som hovedregel hente samtykke fra den pågældendes værge, som oftest vil være forældre.⁴⁰

Inden for fodboldens verden er reglerne omkring fodboldspillere under 18 år også reguleret. Kontraktperioden for fodboldspillere på 15 år og derover, men under 18 år, må have en maksimal varighed på 3 år jf. DBU's Standardspillerkontrakt § 6.3 og Fodboldens Overenskomst 2020-2025 § 3.7. For fodboldspillere under 15 år gælder det meget klart, at det ikke er tilladt at indgå spillerkontrakter med fodboldspillere der er under 15 år jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 25 (2022), § 2.1. Desuden er det som fodboldklub forbudt, at rette henvendelse til fodboldspillere i andre fodboldklubber, når fodboldspilleren er under 14,5 år, eller til fodboldspillerens forældre eller værge, hvis det er med henblik på, at indgå en spillerkontrakt på et senere tidspunkt jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 25 (2022), § 2.2. Årsagen til disse regler er, at man fra sportens organisationers side ikke ønsker at presse unge fodboldspillere til en professionel tilværelse jf. DBU Cirkulære nr. 67 (2010), § 1.3.

⁴⁰ (Pedersen, 2012, s. 36)

Figur 3: Varighed af en spillerkontrakt i Danmark⁴¹

Det illustreres i figur 3, at en fodboldspillers alder har indflydelse på, hvor lang varighed en spillerkontrakt må være. Der må ikke indgås spillerkontrakter med fodboldspillere, som endnu ikke er fyldt 15 år. En fodboldspiller som er fyldt 15 år, men stadig ikke er fyldt 18 år, må maksimalt være bundet af en spillerkontrakt med en varighed på tre år. Efter fodboldspilleren er fyldt 18 år, udvides denne grænse fra tre år, til fem år. Dette er en illustration af reglerne som er gældende i Danmark, derfor kan det se anderledes ud i andre lande, som ikke har samme regler som de danske.

Det er ikke kun i Danmark der findes regler inden for sportens verden angående fodboldspillere der er under 18 år. Ifølge FIFA må længden på en spillerkontrakt mellem en fodboldspiller der er under 18 år og en fodboldklub maksimalt være 3 år jf. RSTP Art. 18 par. 2. Denne bestemmelse er den samme som indeholder et maksimum på fem år i en spillerkontrakt for fodboldspillere over 18 år og som også giver de enkelte nationale forbund mulighed for, at tilsidesætte dette maksimum på fem år, som tidligere beskrevet sker dette i lande som blandt andet England og Spanien. Derudover indeholder FIFA's regler også andre bestemmelser, som har til hensigt, at beskytte fodboldspillere under 18 år f.eks. Artikel 19. FIFA's regler gør det desuden ikke tilladt, at foretage internationalt klubsifte for fodboldspillere under 18 år jf. RSTP Art. 19 par. 1. Der findes dog visse undtagelser til dette, som alligevel gør det muligt, at foretage et internationalt klubsifte for fodboldspillere under 18 år, men der er visse betingelser for, at dette kan lade sig gøre. Reglerne for fodboldspillere under 18 år kan dog ikke afviges i reglerne i de nationale forbund, ligesom der er mulighed for, når der er tale om fodboldspillere der er 18 år eller derover. Dermed findes der ikke samme mulighed for, at de nationale forbund selv kan sætte deres egen grænse for hvor lang en spillerkontrakt kan være for fodboldspillere under 18 år, som der findes for fodboldspillere over 18 år. På dette punkt omkring fodboldspillere under 18 år, er FIFA's regler dermed meget klare og tydelige og indeholder ikke samme mulighed for nationale forskelle. Dette illustreres ved CAS 2005/A/835:

⁴¹ Egen tilvirkning

Afgørelsen omhandler den brasilianske fodboldspiller Leandro do Bomfim som 17-årig indgik en spillerkontrakt med den hollandske fodboldklub PSV Eindhoven med en varighed på 4,5 år. Et år senere foretager Bomfim et klubsifte til den portugisiske fodboldklub FC Porto. Bomfim gjorde gældende at hans spillerkontrakt med PSV var ugyldig fordi den var længere end tre år.

I afgørelsen kom retten frem til, at der var tale om en ugyldig spillerkontrakt mellem Bomfim og PSV, netop fordi fodboldspilleren var 17 år på tidspunktet for indgåelsen af spillerkontrakten og derfor må spillerkontrakten ikke være længere end tre år. Dermed kunne Bomfim som en fri fodboldspiller uden spillerkontrakt, indgå en ny spillerkontrakt med FC Porto, uden FC Porto skulle betale en overgangssum til PSV. Afgørelsen siger dermed klart og tydeligt, at FIFA ikke acceptere spillerkontrakter med en varighed på mere end tre år, når der er tale om en fodboldspiller som er under 18 år. Konsekvenser bliver ikke bare, at aftalen bliver ændret til, at være gældende tre år fra tidspunktet hvor spillerkontrakten er indgået, men derimod bliver spillerkontrakten erklæret ugyldig og fodboldspilleren er dermed fri af spillerkontrakten og har derfor mulighed for frit, at skifte til en anden fodboldklub.

Dermed er det forbudt at indgå spillerkontrakter med fodboldspillere under 15 år og hvis fodboldspilleren er fyldt 15 år eller derover, men ikke er fyldt 18 år endnu, så er der en regulering i form af, at fodboldspillerens forældre eller værge skal underskrive aftalen, samt at kontraktperiode højst kan være på tre år. Den helt store grund til disse regler er for, at beskytte fodboldspilleren imod fodboldklubberne og de forhold der gør sig gældende i en professionel fodbold branche. Der foregår dermed en beskyttelse af fodboldspillere som er under 18 år, i form af en klar begrænsning i længden af en spillerkontrakt, desuden også en yderligere beskyttelse, hvis fodboldspilleren er under 15 år. Når en fodboldspiller er 18 år eller derover, så ses der ikke den samme beskyttelse. Hvis en fodboldspiller er 17 år, må længden af spillerkontrakten maksimalt være tre år, men hvis fodboldspilleren er bare et år ældre, er det klare udgangspunkt fem år, men samtidig har de enkelte nationale forbund mulighed for, at tilpasse den grænse til deres egen behov. Dermed ses der en tydelig beskyttelse af en fodboldspiller på 17 år, men hvis fodboldspilleren bare bliver et år ældre, så ses der ikke nær den samme beskyttelse. Til sammenligning kan nævnes reglerne for længden af en spillerkontrakt i håndbold. I håndbold er det kun tilladt, at indgå en spillerkontrakt på højst tre år, når håndboldspilleren er over 18 år. Hvis håndboldspilleren er fyldt 15 år, men under 18 år, må en spillerkontrakt højst have en periode på to år.⁴²

⁴² (Pedersen, 2012, s. 60)

Stærk og svag part

Der vil nu blive undersøgt om der er tale om ligeværdige parter mellem en fodboldspiller og en fodboldklub eller om der er tale om en svag og en stærk part. En fodboldspiller er en lønmodtager som fungerer som arbejdstager i relation til en fodboldklub, som er arbejdsgiver overfor en fodboldspiller. Der er mange penge i moderne fodbold og fodboldklubberne bruger massive mængder penge på, at investere i fodboldspillere. Fodboldklubberne driver en forretning, hvor de køber og sælger fodboldspillere efter deres forgodtbefindende for store beløb. I de situationer hvor en fodboldspiller indgår en spillerkontrakt med en fodboldklub, er det dermed altovervejende fodboldklubben, som er den stærke part i den relation. Fodboldspillere er i et over-/ underordningsforhold med fodboldklubben og deri er fodboldspilleren den svage part, som vil få svært ved, at bestemme hvad der skal indgå i spillerkontrakten, navnlig også længden af spillerkontrakten. På baggrund af styrkeforholdet, er der al mulig grund til, at overveje en bedre beskyttelse af fodboldspillere, end tilfældet er i dag med de eksisterende spillerkontrakter.⁴³

Ansættelseslovgivningen er helt generelt som hovedregel beskyttelsespræceptiv, så den ikke kan fraviges til ugunst for en fodboldspiller, som er lønmodtager overfor fodboldklubberne. Dette udspringer fra et hensyn, som er begrundet i tanken om, at en arbejdstager, i dette tilfælde en fodboldspiller, gennemsnitligt står i en social og økonomisk underlegen forhandlingsposition, når der indgås en ansættelseskontrakt. Sportens aktører fastsætter også deres egen regler og deres aktører ser helst, at sporten selv laver regler på dette område. Det får sportens aktører også lov til, men de skal dog overholde, de helt generelle præceptive regler, da ansættelseslovgivningens præceptive regler går forud for sportens egne regler i tilfælde af modstrid med disse.⁴⁴

I takt med at der er kommet flere og flere penge og investeringer i fodbold, er dette også kommet til gode for fodboldspillerne. Fodbold er blevet markant mere professionelt og fodboldspillere har oplevet betydelige lønstigninger. Dette skyldes til dels også, at det nærmest er et faktum, at de fodboldklubber som bruger flest pengene på lønninger, har de bedste fodboldspillere og dermed også er de fodboldklubber som præsterer bedst og får de bedste placeringer i ligaer og turneringer.⁴⁵ En forhandling om en spillerkontrakt mellem en fodboldspiller og en fodboldklub er dog stadig ofte kendetegnet ved, en vis uligevægt til fodboldklubbens fordel, som er den stærke part i en forhandlingssituation. Når det kommer til topspillere, som lettere kan finde interesserede fodboldklubber grundet fodboldspillerens kvaliteter, er der tale om en mere ligeværdig

⁴³ (Evald, et al., 1997, s. 105)

⁴⁴ (Pedersen, 2012, s. 31-32)

⁴⁵ (Rasmussen, 2012, s. 94)

forhandlingssituation mellem fodboldspiller og fodboldklub. En ung fodboldspiller eller en marginalspliller, har typisk så stor en interesse i, at indgå en spillerkontrakt med en fodboldklub, at den pågældende spiller ofte, lader fodboldklubben bestemme store dele af indholdet af spillerkontrakten. Dermed er det klarere udgangspunkt i en forhandlingssituation oftest den, at det er fodboldklubben, der er den stærke part, overfor den enkelte fodboldspiller, som er den svage part i den situation.⁴⁶

Muligheder for at komme ud af en spillerkontrakt

Efter en fodboldspiller og en fodboldklub har indgået en spillerkontrakt, vil der nu blive undersøgt hvilke muligheder der er for, at komme ud af en ellers uopsigelig spillerkontrakt. Som klart udgangspunkt indgår en fodboldspiller og en fodboldklub en spillerkontrakt med henblik på at overholde spillerkontrakten, også når det kommer til varigheden af spillerkontrakten. I fodbold er der tale om uopsigelige spillerkontrakter, dermed slutter en spillerkontrakt som udgangspunkt først når spillerkontrakten er udløbet. Et af de mest grundlæggende principper i reguleringen af forholdet mellem en fodboldspiller og en fodboldklub er, at en spillerkontrakt alene kan ophøre ved udløb af kontraktperioden eller ved gensidig aftale mellem parterne jf. RSTP Art. 13. Hensigten er at en spillerkontrakt bliver respekteret og at begge parter forpligtes til, at opfylde aftalen efter dens indhold. Ved indgåelse af alle gensidige aftaler mellem parterne, om en spillerkontrakts ophør, er det obligatorisk, at parterne anvender og udfylder standardformularen i DBU Cirkulære nr. 112 (2017) - Ophør af spillerkontrakter efter gensidig aftale jf. Fodboldens Overenskomst 2020-2025 § 6.1. Heri skal fodboldspilleren og fodboldklubben blandt andet blive enige om hvilken dato spillerkontrakten skal ophøre, samt eventuel betaling af restkontraktsum og fratrædelsesgodtgørelse jf. DBU Cirkulære nr. 112 (2017) § 4 og 5.

Som et ekstra led i fra FIFA's side, at sikre en stabilitet og respekt for spillerkontrakter, er der indført regler som betyder, at en parts misligholdelse af sine kontraktmæssige forpligtelser, kan medføre hårdere sanktioner, hvis dette sker inden for en beskyttet periode, af en spillerkontrakts længden. Den beskyttede periode af en spillerkontrakt er defineret ved, at være tre år/sæsoner, hvis spillerkontrakten er indgået før fodboldspilleren, fyldte 28 år og det er to år/sæsoner, hvis spillerkontrakten er indgået efter fodboldspilleren, fyldte 28 år jf. RSTP Definitioner nr. 7.

Det er dog ikke i alle situationer, hvor det med rimelighed kan fordres af en fodboldklub eller en fodboldspiller, at vedkommende skal respektere den spillerkontrakt der er blevet indgået uanset hvad. Der er mulighed for, at en kontraktspart ensidigt kan ophæve en spillerkontrakt, hvis der

⁴⁶ (Haugaard & Fisker, 2004, s. 16)

foreligger en saglig begrundelse herfor, grundet den anden parts væsentlige misligholdelse af spillerkontrakten jf. RSTP Art. 14. Dette kan f.eks. ske i en situation, hvor en fodboldklub har misligholdt sine betalingsforpligtelser til en fodboldspiller eller hvis en fodboldspiller har overtrådt en dopingforseelse.⁴⁷

Figur 4: En spillerkontrakts ende.⁴⁸

Det illustreres i figur 4, hvilke fire muligheder der er for hvordan en indgået spillerkontrakt kan ende. Som klart udgangspunkt bliver en spillerkontrakt respekteret af parterne imellem og dermed skulle spillerkontrakten gerne først ende, når den er udløbet. Hvis en spillerkontrakt ikke udløber er det oftest grundet et klubsifte, hvor fodboldspilleren skifter fra en fodboldklub og til en anden fodboldklub efter aftale mellem parterne.

Det er også muligt, at en spillerkontrakt kan blive ophævet, f.eks., kan det aftales ved indgåelse af spillerkontrakten, at ophævelse kan ske ved et aftalt og fastsat beløb som bare skal realiseres af en af parterne i løbet af kontraktperioden eller i løbet af kontraktperioden, kan det aftales mellem parterne, at man river kontrakten over, hvilket resultere i at fodboldspilleren bliver en fri fodboldspiller med mulighed for, at indgå en ny spillerkontrakt med en anden klub, uden at der skal betales en overgangssum. Samtidig slipper fodboldklubben for, at have fodboldspilleren tilknyttet fodboldklubben og skulle betale løn for den ellers resterende kontraktperiode. Dette var situationen med den danske landsholdsspiller Martin Braithwaite, som fik sin spillerkontrakt ophævet med fodboldklubben FC Barcelona to år før spillerkontraktens udløb, efter en længere periode hvor fodboldspilleren ikke fik meget spilletid for holdet og ligeledes lykkedes det ikke fodboldklubben, at få fodboldspilleren solgt på transfermarkedet.⁴⁹

Den sidste mulighed for en spillerkontrakts ende er misligholdelse. Misligholdelse af en spillerkontrakt kan resultere i ophævelse af spillerkontrakten, dette er dog ikke sikkert. Der skal være tale om en væsentlig misligholdelse, før en spillerkontrakt kan ophæves. At en fodboldspiller

⁴⁷ (Evald, et al., 2020, s. 499-500)

⁴⁸ Egen tilvirkning

⁴⁹ (Nielsen, 2022)

kommer lidt for sent til træning, bliver skadet eller utilfredshed med fodboldspillerens sportslige niveau, er ikke en væsentlig misligholdelse. Der skal være tale om forhold, der på objektivt grundlag gør, at fodboldklubben ikke med rimelighed kan forventes, at skulle fortsætte kontraktforholdet. Dette kan f.eks. være hvis en fodboldspiller overtræder en dopingforseelse, hvilket kan resultere i en udelukkelse fra deltagelse i sportslige konkurrencer i en periode. Det er både fodboldklubben og fodboldspilleren som har adgang til, at kunne ophæve spillerkontrakten, hvis der er tale om en misligholdelse. En misligholdelse fra fodboldklubbens side, som kan medføre at en fodboldspiller kan ophæve en spillerkontrakt, kan være en fodboldklubs manglende betaling til fodboldspilleren.⁵⁰ Helt konkret i Danmark er reglerne således, at en væsentlig misligholdelse fra fodboldklubbens side, som giver en fodboldspiller muligheden for, at ophæve en spillerkontrakt, er når der f.eks. ikke er sket rettidig betaling af forfalden løn, senest tre hverdage efter, at fodboldspilleren har gjort skriftligt påkrav herom jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 28 (2022) § 3.2.

Muligheden for ophævelse af en spillerkontrakt i sportens verden, hvis der er tale om en væsentlig misligholdelse, er også en obligationsretlig grundsætning, hvor en aftalepart kan reagere på en misligholdelse ved at hæve kontrakten, hvis der vel og mærke er tale om en væsentlig misligholdelse. En væsentlig misligholdelse er noget som vil få indgribende betydning i kontraktforholdet. Ophævelse betragtes også som en meget vidtgående beføjelse i og med, at ophævelse er en sidste udvej i et kontraktsforhold.⁵¹

Det vil sige at selvom der er tale om uopsigelige spillerkontrakter, ses det ofte at en fodboldspiller ikke nødvendigvis bliver i fodboldklubben, i hele den aftalte kontraktperiode. Det er en mulighed, at fodboldspilleren laver et klubsifte, at der gensidigt aftales en ophævelse af spillerkontrakten eller at der foreligger en væsentlig misligholdelse fra en parts side, som resulterer i en ophævelse af spillerkontrakten. Dette rejser dog spørgsmålet om hvad en fodboldspillers mulighed er for, at bryde med en uopsigelig spillerkontrakt uden, at der foreligger en misligholdelse, samt betydningen for fodboldspillere af, at deres spillerkontrakter udløber. Dette har været aktuelt i sportens verden efter afgørelsen af Bosman-dommen, C-415/93.⁵²

Afgørelsen omhandler fodboldspilleren Jean-Marc Bosman, hvis spillerkontrakt med den belgiske fodboldklub Liege udløb i 1990. Bosman blev tilbudt en ny spillerkontrakt af fodboldklubben, men afviste tilbuddet. Derefter blev der indgået en aftale om klubsifte mellem Liege og den franske fodbold klub US Dunkerque for en mindre transfersum. Liege undlod dog at aflevere Bosmans spillercertifikat, da de følte sig

⁵⁰ (Evald, et al., 2020, s. 501-503)

⁵¹ (Andersen & Lookofsky, Lærebog i Obligationsret I, 2016, s. 212)

⁵² (Pedersen, 2012, s. 67)

usikre på om Dunkerque kunne betale den aftalte transfersum. Dette medførte at Bosman blev forhindret i, at spille professionelt i en kort årrække. Bosman anlagde sag mod Liege om erstatning for den økonomiske skade han havde lidt.

I afgørelsen kom retten frem til at Bosman havde krav på erstatning fra Liege, da fodboldklubben ikke kunne fastholde en fodboldspiller i klubben indtil betaling af en overgangssum fra en anden fodboldklub, når fodboldspillerens spillerkontrakt er udløbet. Desuden medførte dommen også at transfersystemet blev ændret da reglerne, både på nationalt niveau, men også på internationalt niveau i FIFA, var imod reglerne i EU omkring arbejdskraftens frie bevægelighed og at idrættens særlige forhold ikke kunne begrunde, en undtagelse af disse regler. Konsekvenser af dommen blev dermed, at fodboldklubber ikke kunne forlange en transfersum for en fodboldspiller, efter spillerkontraktens udløb.⁵³ Afgørelsen har ført til, at FIFA ændrede deres transferregler til, at en fodboldspiller frit kan forhandle med en ny fodboldklub, uden tilladelse fra fodboldspillerens nuværende fodboldklub, seks måneder før kontraktudløb jf. RSTP Art. 18 par. 3. Bosman-dommen blev anset som en stor og på daværende tidspunkt, også en uhørt indblanding i sportens egen forhold og dermed også en direkte trussel imod sportens selvstændighed.⁵⁴ Konsekvenserne af Bosman-dommen blev blandt andet, at mange fodboldklubber oplevede tab af transferindtægter, i form af manglende overgangssum fordi en fodboldspiller, nu kunne handle frit med en ny fodboldklub seks måneder før kontraktudløb. Fodboldklubberne prøvede at overvinde dette ved, at indgå lange spillerkontrakter med deres prominente og eftertragtede fodboldspillere. Ligeledes blev det også meget normalt for fodboldklubberne at indlede forhandlinger om kontraktforlængelse lang tid før kontraktudløb, hvis der var tale om værdifulde fodboldspillere på transfermarkedet. Fodboldklubberne fik dermed flere omkostninger til fodboldspillere, navnlig også fordi fodboldklubberne stadig skal opfylde spillerkontrakterne og betale løn selvom en fodboldspiller, f.eks. bliver skadet eller på anden måde mister værdi på transfermarkedet. Denne omkostning følte fodboldklubberne sig nødsaget til, at betale fordi det kunne være med til, at indbringe en transfersum for fodboldspillerne, hvis de blev solgt inden en spillerkontrakts udløb.⁵⁵ Dermed var det i kølvandet på Bosman-dommen, at fodboldklubberne begyndte, at indgår lange spillerkontrakter med fodboldspillere, for potentielt at kunne tjene penge på, at sælge fodboldspilleren på et senere tidspunkt. Indblandingen i sportens verden, som medførte væsentlige ændringer i transfersystemet er med til, at Bosman-dommen i vid udstrækning er set som den sportsrelateret sag, som har haft størst betydning for sporten i Europa.⁵⁶

⁵³ (Gade, 2021, s. 104-105)

⁵⁴ (Evald, et al., 2020, s. 312)

⁵⁵ (Evald, et al., 2020, s. 355)

⁵⁶ (Haugaard & Fisker, 2004, s. 95)

Som følge af at Bosman-dommen fastslår, at reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed også gælder for fodboldspillere må fodboldspillere, ligesom en almindelig arbejdstager, som udgangspunkt også have adgang til, at afbryde et uopsigeligt kontraktsforløb i henhold til gældende EU-ret og almindelige arbejdsretlige principper, mod at betale en passende kompensation til arbejdsgiveren.⁵⁷ Dette illustreres ved U 1981.506 SH:

Afgørelsen omhandler en direktør som var ansat på fireårige uopsigelig kontrakt, efter to års ansættelse opsagde han sin stilling med et varsel på 2,5 måned.

I afgørelsen kom retten frem til, at direktøren var berettiget til at opsig stillingen med et passende varsel, men et varsel på 2,5 måned var dog for kort. Ligeledes skulle direktøren betale en passende kompensation, som blev fastsat skønsmæssigt. I denne situation ses en mulighed for, at komme ud af en uopsigelig kontrakt. På baggrund af udfaldet af denne afgørelse burde det således være muligt for en fodboldspiller, at frigøre sig fra en uopsigelige spillerkontrakt med et passende varsel. Dette varsel kan f.eks. være spillerens motiv for opsigelsen, adgangen til spilletid på holdet eller forholdet til træneren.⁵⁸ Aftaler om arbejdsydelser kan ikke kræves opfyldt in natura. Dermed har en fodboldspiller, en afbestillingsret i en uopsigelig spillerkontrakt, forstået som en ret til, at træde tilbage fra aftalen i utide mod at betale erstatning jf. funktionærloven § 4. Det afgørende her bliver hvordan erstatningen skal beregnes.⁵⁹

Det er også muligt ved indgåelse af en spillerkontrakt at aftale, at en fodboldspiller skal betale et forud aftalt beløb til fodboldklubben i en situation, hvor fodboldspilleren ønsker, at bryde en uopsigelig spillerkontrakten i utide. På denne måde skal fodboldklubben ikke dokumentere et tab, f.eks. i forhold til en potentiel indtægt fra et salg af fodboldspilleren til en anden fodboldklub. Ligeledes har den pågældende fodboldspiller også en mulighed for selv, at købe sig fri af spillerkontrakten, med et allerede aftalt beløb, som derved også kan blive et afgørende punkt i en forhandlingssituation ved indgåelsen af spillerkontrakten. En fodboldspiller er ansat i en fodboldklub og det er sjældent, at en ansat har stor indflydelse på størrelsen af det beløb som skal betales i den givne situation. Dermed vil det være et godt forhandlingspunkt for en eftertragtet fodboldspiller, mens en menig fodboldspiller vil være uden reel indflydelse på størrelsen af beløbet. Det er dog vigtigt at beløbet ikke er urimeligt, ellers kan det ændres eller tilsidesættes jf. aftalelovens § 36. Beløbet vil f.eks. kunne være præget af fodboldspillerens løn, værdi på transfermarkedet, købsprisen hvis fodboldklubben har betalt sådan en eller en potentiel salgspris. En potentiel salgspris er imidlertid svær at prissætte. I direktør- og funktionærkontrakter aftales

⁵⁷ (Pedersen, 2012, s. 67)

⁵⁸ (Haugaard & Fisker, 2004, s. 49)

⁵⁹ (Gade, 2021, s. 343)

beløbet typisk til et beløb, der svarer til omkring et års løn. Noget lignende kunne gøre sig gældende inden for spillerkontrakter, dog muligvis med en tilføjelse af fodboldspillerens købspris, hvis der har været sådan en, da købsprisen udgør en betydelig økonomisk investering fra fodboldklubbens side, som vil gå tabt hvis fodboldspilleren betaler sig til at bryde med en spillerkontrakt i utide.⁶⁰

Dermed er uopsigelige spillerkontrakter ikke uopsigelige i ordets absolutte forstand. Som udgangspunkt er en spillerkontrakt uopsigelig, men der er dog mulighed for at komme ud af en spillerkontrakt, også en uopsigelig spillerkontrakt, både fra fodboldspillerens og fodboldklubbens side. En uopsigelig spillerkontrakt kan bringes til ophør på grund af en misligholdelse af spillerkontrakten eller ved ophævelse uden en egentlig misligholdelse, f.eks. hvor parterne indbyrdes gensidigt aftaler en ophævelse af spillerkontrakten, eller en ophævelse uden der endelig foreligger en misligholdelse af spillerkontrakten. Dette skyldes at sportskontrakter må sidestilles med almindelige ansættelseskontrakter, som er underlagt beskyttelsespræceptiv ansættelseslovgivning. Uopsigelige kontrakter er dog uopsigelige som klart udgangspunkt og derfor er det ikke uden omkostning, at komme ud af uopsigelige kontrakter. Der skal betales en form for sanktion for at bryde med en uopsigelig kontrakt, i form af en kompensation fra den misligholdende part.⁶¹

Sanktion

Da der nu er blevet undersøgt mulighederne for, at komme ud af en spillerkontrakt, findes det nærlæggende og relevant, at undersøge hvilke konsekvenser, navnlig hvilke sanktioner dette kan medføre, både sportslige og økonomiske sanktioner. Efter Bosman-dommens afgørelse var der en stor usikkerhed i selve transfersystemet. Denne usikkerhed prøvede FIFA at finde en holdbar løsning på, som skulle tage højde for fodboldens særlige behov, samtidig med at der skulle være en lige balance mellem fodboldspillere og fodboldklubbens interesse. Dette medførte at FIFA tilføjede artikel 17 i RSTP, som vedrører spørgsmålet om betaling af erstatning, hvis en fodboldspiller brød spillerkontrakten med sin fodboldklub inden udløb. Denne artikel har dog givet anledning til større konflikter.⁶² Dette illustreres ved CAS 2007/A/1298:

⁶⁰ (Evald, et al., 1997, s. 111)

⁶¹ (Pedersen, 2012, s. 71-72)

⁶² (Evald, et al., 2020, s. 357)

Afgørelsen omhandler den skotske fodboldspiller Andrew Webster, som havde indgået en spillerkontrakt med den skotske fodboldklub Hearts indtil 30. juni 2007. Webster blev en vigtig del af holdet og derfor forhandlede parterne om en forlængelse af spillerkontrakten. Mens parterne forhandlede, blev Webster ikke udtaget i flere kampe, hvilket han anså for, at være en taktik med det formål, at få Webster til at forlænge hans spillerkontrakt. Efter en periode meddelte Webster i maj 2006, at han opsagde sin spillerkontrakt på basis af artikel 17 i RSTP. I juni 2006 afslog Hearts et tilbud på Webster fra fodboldklubben Southampton på GBP 1,5 mio. fordi de anså Webster markedsværdi for at være højere. I august 2006 indgik Webster en spillerkontrakt med fodboldklubben Wigan, dette skete dog uden der var betalt en overgangssum til Hearts. Hearts havde et økonomisk krav på GBP 4 mio. for tab af transferindtægt og omkostninger ved, at skulle erstatte Webster med en fodboldspiller af tilsvarende kvaliteter.

I afgørelsen kom retten frem til, at Hearts var berettiget til en kompensation på GBP 150.000, som svarede til den betaling som fodboldspilleren havde til gode over for fodboldklubben i resten af kontraktperioden, dette blev beskrevet som den resterende værdi af spillerkontrakten. En af følgevirkningerne fra afgørelsen, blev også en stigning i lønnen til fodboldspillere, særligt hvor lønnen ville stige løbende hen imod udløb af spillerkontrakten og måske ligefrem også en form for loyalitetsbonus, som kommer fodboldspilleren til udbetaling, hvis fodboldspilleren bliver i fodboldklubben i hele den aftalte kontraktperiode. Alt dette for at incitere fodboldspilleren til ikke, at bryde spillerkontrakten i utide fordi kompensations beløbet vil blive større.⁶³ I afgørelsen blev det desuden tydeliggjort, at sådanne spørgsmål om klubsifte før kontraktudløb skulle løses ved, at aftale en frikøbsklausul ved indgåelse af spillerkontrakten. På denne måde ville der allerede være indgået aftale om, hvad prisen ville være for, at fodboldspilleren kunne købe sig fri af spillerkontrakten. Retten er i denne sag meget tilbageholdende med, at give den tidligere fodboldklub andel i fodboldspillerens værdi. Retten mente ikke, at der var grundlag for, at spillerens markedsværdi skulle udgøre en del af kompensationsbeløbet, idet en fodboldspillers værdi ikke alene kunne tilskrives fodboldklubben, men blandt andet også spilleren selv.⁶⁴ Dermed har dommen et udfald, der er meget spillervenligt i problematikken om kontraktbrud, hvilket medførte stor bekymring i sportens verden for, at fodboldspillere og deres agenter ville kunne bruge denne afgørelse til, at frikøbe sig forholdsvis billigt fra en spillerkontrakt før dens udløb.⁶⁵ Afgørelsen er sidenhen blevet underkendt i en række sager, hvor det er blevet slået fast, at en fodboldklub ved en fodboldspillers udeblivelse har krav på at blive stillet, som om fodboldspilleren havde opfyldt aftalen på den rigtige måde, herunder også en andel af en overgangssum.⁶⁶ Dette illustreres ved CAS 2008/A/1519:

⁶³ (Pedersen, 2012, s. 70-71)

⁶⁴ (Pedersen, 2012, s. 69)

⁶⁵ (Evald, et al., 2020, s. 358-359)

⁶⁶ (Gade, 2021, s. 344)

Afgørelsen omhandler fodboldspilleren Matuzalem da Silva som blev solgt for 11 mio. EUR til Shaktar Donetsk, fodboldspilleren indgik en femårig spillerkontrakt indtil 2009 med en grundløn på 1,2 mio. EUR om året. I spillerkontrakten var der aftalt en frikøbsklausul på 25 mio. EUR. I juni 2007 afviste Shaktar et tilbud fra en fodboldklub på 7 mio. USD. Måned efter i juli 2007 opsagde Matuzalem sin spillerkontrakt med henvisning til RSTP, artikel 17 og indgik straks derefter en treårig spillerkontrakt med den spanske fodboldklub Real Zaragoza. Shaktar krævede erstatning på 25 mio. EUR. Imens sagen kørte, blev Matuzalem udlejet til fodboldklubben Lazio. Lejeaftalen havde en forkøbsret på 13 mio. EUR.

I afgørelsen kom retten frem til, at Shaktar havde krav på erstatning, men i stedet for 25 mio. EUR som de havde krævet, blev erstatningen sat til ca. 11,8 mio. EUR som Matuzalem og Real Zaragoza hæftede for solidarisk. Erstatningen skulle dermed beregnes som den positive opfyldelsesinteresse. Heri indgik Shaktar Donetsks omkostninger ved etablering af aftalen, dog nedskrevet fordi 3/5 år af spillerkontrakten var forløbet. Der indgik også tab af en mulig transferindtægt, denne blev beregnet skønsmæssigt, men med udgangspunkt i den forkøbsret der var indgået med Lazio. Desuden blev Shaktar også skønsmæssigt tildelt 600.000 EUR fordi Matuzalem var udeblevet lige før, fodboldklubben skulle deltage i vigtige og afgørende kampe i UEFA Champions League, hvor advancement og gode præstationer i denne turnering, indbringer en fodboldklub betydelige økonomiske gevinster. Fra alle disse beløb trækkes den løn fra som fodboldklubben havde sparet ved, at spillerkontrakten blev ophævet i utide svarende til ca. 2,4 mio. EUR.

På baggrund af denne og adskillige senere afgørelser er retsstillingen således, at erstatningen efter RSTP, artikel 17 ved en fodboldspillers uberettiget ophævelse af en spillerkontrakt, beregnes ud fra princippet om positiv opfyldelsesinteresse. Dette inkluderer f.eks. en potentiel transferindtægt, hvis det er forholdsvis muligt at fastslå værdien, f.eks. hvis der var været et bud på fodboldspilleren, eller hvis der aftalt en frikøbsklausul i den nye spillerkontrakt. Fodboldspilleren hæfter dog ikke nødvendigvis alene for et sådant stort krav. Hvis der er en ny fodboldklub involveret, så hæfter denne fodboldklub solidarisk med fodboldspilleren for betaling af erstatning jf. RSTP Art. 17 par. 2. Grunden til dette er, at der er tale om en formodningsregel om, at den nye fodboldklub har haft en finger med i spillet eller indflydelse på klubsiftet. Selv hvis fodboldklubben ikke har været involveret i ophævelsen af den tidligere spillerkontrakt, så har fodboldspillerens nye fodboldklub stadig opnået en form for gevinst i og med, at fodboldklubben ikke har skullet betale en overgangssum for, at kunne indgå en spillerkontrakt med den pågældende fodboldspiller. Afgørelsen af erstatningen skal også tage hensyn til sportens særlige forhold jf. RSTP Art. 17 par. 1. Dette kan f.eks. være hvis en fodboldklub mister en vigtig fodboldspiller midt i en sæson, hvor det ikke er muligt at erstatte fodboldspilleren, da fodboldklubber uden for åbningen af transfervinduet ikke kan købe en erstatning i en anden

fodboldklub, men må tages til nøje med deres nuværende trup, hente en ung fodboldspiller op fra ungdomsholdene til førsteholdet eller hente en fodboldspiller som står uden spillerkontrakt i en såkaldt fri transfer.⁶⁷

Fastsættelsen af erstatning er umådeligt svært i praksis. Der kan blive fastsat beløb i erstatning, som står i misforhold til de faktiske tab af en kontraktlig misligholdelse. I tilfælde hvor erstatningen gives efter RSTP artikel 17, er der ikke nødvendigvis tale om et forholdsmæssigt forudskøn af det faktiske tab i og med, at det er så svært at opgøre præcist og derfor udgør erstatningen snarere en form for straf eller bøde.⁶⁸ Det er klart at en fodboldspiller ved kontraktbrud, kan have påført sin fodboldklub et potentielt tab af indtægt fra et eventuelt klubskifte, hvor fodboldklubben ville have modtaget en overgangssum. Dette potentielle tab kan imidlertid kun resultere i et faktisk erstatningskrav, hvis der faktisk har været grund til at formode, at den pågældende fodboldspiller ville kunne sælges for en overgangssum. I situationen med Matuzalem var det potentielle tab af indtægt vel dokumenteret, ved hjælp af tilbud fra andre interesserede fodboldklubber. I denne sag var det derfor forholdsvis ligetil, at vurdere størrelsen af et potentielt tab af indtægt ved et salg af fodboldspilleren. I andre situationer hvor der f.eks. ikke har været tilbud på en fodboldspiller og ikke i forvejen aftalt klausuler eller optioner i spillerkontrakten af relevans, kan det været meget besværligt at fastsætte størrelsen af et potentielt tab af indtægt. I disse situationer vil et potentielt tab af indtægt derfor ikke være en del af erstatningskravet. Dermed er det ikke sikkert at en lignende sag som Matuzalem skulle opstå igen, hvor erstatningskravet er i så en markant stor størrelsesorden.⁶⁹

Udover den økonomiske sanktion i form af et erstatningskrav, kan der også være mulighed for en sportslig sanktion. Der er mulighed for en sportslig sanktion, hvis kontraktbruddet sker i den beskyttede periode af spillerkontrakten. Den beskyttede periode af spillerkontrakten er tre år/sæsoner, hvis spillerkontrakten er indgået før fodboldspilleren, fyldte 28 år og det er to år/sæsoner, hvis spillerkontrakten er indgået efter fodboldspilleren, fyldte 28 år jf. RSTP Definitioner nr. 7. Den sportslige sanktion for en fodboldspiller kan være udelukkelse i 4-6 måneder jf. RSTP Art. 17 par. 3. Den sportslige sanktion for en fodboldklub kan være, at miste retten til at registrere nye fodboldspillere i det kommende transfervindue jf. RSTP Art. 17 par. 4.

⁶⁷ (Gade, 2021, s. 345-347)

⁶⁸ (Gosain & Campos, 2021)

⁶⁹ (Evald, et al., 2020, s. 361)

Rimelig eller urimelig

Det vil nu undersøges, om der er tale om rimelige eller urimelige vilkår for spillerkontrakter. Det er altoverskyggende fodboldklubberne som er den stærke part, overfor en fodboldspiller som den svage part, medmindre der er tale om en fodboldspiller, som er en markant profil og eftertragtet fodboldspiller, som på baggrund af at være eftertragtet, står i en bedre forhandlingsposition overfor fodboldklubberne, f.eks. ved at have flere forskellige fodboldklubber at vælge mellem i forbindelse med indgåelse af en spillerkontrakt. Når fodboldklubberne hovedsageligt er den stærke part i forhandlingssituationen, så er de også mere tilbøjelige til, at få deres vilje i en situation, omkring en fodboldspillers kontraktindgåelse. Dermed er det fodboldklubberne, som hovedsageligt bestemmer længden, af en spillerkontrakts varighed. Hvis der er tale om en ung fodboldspiller, med potentiale for videreudvikling og dermed også et muligt salgspotentiale, vil fodboldklubberne være yderst tilbøjelige til, at fastholde den pågældende fodboldspiller, på så lang en spillerkontrakt som muligt. I Danmark er der begrænsningen på længden af en spillerkontrakt, som tidligere beskrevet er det maksimum tre år for fodboldspillere der er fyldt 15 år, men endnu ikke er fyldt 18 år og maksimum fem år når fodboldspilleren er fyldt 18 år. Andre lande har dog andre regler på dette område og på baggrund af, hvordan reglerne i sportens verden har ændret sig over årene, specielt efter tidligere nævnte afgørelser, som har haft stor betydning ses det oftere, at der bliver indgået meget lange spillerkontrakter med unge fodboldspillere.

Så længe der fortsat er mange penge involveret i fodbolden, så kan det også betale sig for fodboldklubberne, at indgå lange spillerkontrakter med unge fodboldspillere, netop fordi fodboldklubberne tjener mange penge på, at udvikle og potentielt også sælge fodboldspillere. Det er ikke usandsynligt, at det maksimum på fem år i længden af en spillerkontrakt, kan blive ændret i Danmark sådan, at reglerne fremadrettet kommer til, at minde om reglerne i andre lande som f.eks. i England, hvor der ikke er fastsat regler for længden af spillerkontrakter. Den helt store grund til, at skulle gøre dette, er netop fordi salg af fodboldspillere, fylder mere og mere i økonomien for fodboldklubber. Nogle fodboldklubber i Danmark, indregner ligefrem i deres årlige budgetter, at de skal foretage salg af fodboldspillere for overhovedet, at skabe overskud i det årlige regnskab.⁷⁰

Fastholdelse af fodboldspillere på lange spillerkontrakter, er dog ikke nødvendigvis rimelig. Det følger af almindelige arbejdsretlige grundregler, at en arbejdsgiver, som her er fodboldklubberne, ikke skal kunne binde en arbejdstager, som her er en fodboldspiller, for tid og evighed. En

⁷⁰ (Bedre transfers vender underskud til overskud i Parken, 2016)

fodboldspillers karriere er forholdsvis kort, sammenlignet med andre brancher. Dermed bliver en spillerkontrakt på fem år, anset som en lang spillerkontrakt som dækker over muligvis en tredjedel af en fodboldspillers karriere. Hvis man tager de eksempler, på længden af spillerkontrakter fra andre lande med, så er professionelle spillerkontrakter, som bliver indgået med unge fodboldspillere i deres sene teenageår, med spillerkontrakter på en varighed i flere år end fem, endda helt op til otte til ni års varighed, disse spillerkontrakter betyder de facto, at en fodboldklub fastholder en fodboldspiller, til deres fodboldklub i en stor bestanddel, af den pågældende fodboldspillers karriere. Fodboldspilleren bør have mulighed for, at kunne komme ud af spillerkontrakten, dette kan imidlertid i praksis være besværligt i og med, at fodboldklubberne har betalt store summer af penge for, at kunne indgå en spillerkontrakt af så lang varighed med en fodboldspiller. Derfor vil fodboldklubberne ikke være tilbøjelige til, at lade en fodboldspiller bryde en spillerkontrakt i utide, medmindre de får dækket deres udgifter, i form af den investering fodboldklubben gjorde, i forbindelse med indgåelse af spillerkontrakten, ved at sælge fodboldspilleren til en anden fodboldklub.⁷¹

Der er tvivlsomt om en uopsigelighedsperiode i en spillerkontrakt overhovedet vil kunne opretholdes i forhold til de almindelige ansættelsesretlige regler i dansk ret. Sportens verden mener at deres specielle situation retfærdiggør situationen omkring spillerkontrakter, men det har været omdiskuteret, med hvilket varsel en spillerkontrakt i sport skal kunne opsiges, når der er tale om uopsigelige spillerkontrakter.⁷² Som klart udgangspunkt er en spillerkontrakt uopsigelig og indeholder ikke nogen mulighed for, at komme ud af spillerkontrakten. Det er derfor tvivlsomt om en spillerkontrakt, med en varighed af fem år, som det er muligt at aftale jf. jf. DBU's Standardspillerkontrakt, afsnit 4, § 6.3 og Fodboldens Overenskomst 2020-2025 § 3.7, overhovedet vil blive accepteret, hvis sagen skulle indbringes for de almindelige domstole, da uopsigelige arbejdskontrakter minder om stavnsbinding. Der skal være mulighed for, at kunne komme ud af en kontrakt. I Tyskland ses det, f.eks. at der er tilsvarende lange kontrakter, men der er mulighed for, at en kontraktspart, kan komme ud af aftalen, efter en vis periode. Dermed binder begge parter sig principielt for en lang periode, men hvis det ikke går som tilsigtet, skal man ikke være stavnsbundet af kontrakten, men derimod have mulighed for, at kunne komme ud af kontrakten med et passende varsel. Konkret vil dette betyde, at en spillerkontrakt godt kan indgås for en femårig periode, men dette betyder ikke, at den ansatte skal være bundet i samtlige fem år.⁷³ Inden for sportens verden er alle forskellige parter dog indforstået med, at acceptere tilstedeværelsen af uopsigelige spillerkontrakter, også længerevarende uopsigelige

⁷¹ (Evald, et al., 1997, s. 110)

⁷² (Pedersen, 2012, s. 61)

⁷³ (Evald, et al., 1997, s. 109)

spillerkontrakter. Reglerne er fastsat af DBU, som er udarbejdet på baggrund af reglerne i FIFA, ligeledes acceptere Divisionsforeningen og Spillerforeningen også disse regler i deres overenskomst på området. I og med at alle disse parter accepterer forholdene omkring, at spillerkontrakter er uopsigelig med en varighed på op til fem år, samt at der også i specielle tilfælde, er mulighed for ophævelse og opsigelse af en spillerkontrakt, samt mulighed for, at aftale en frikøbsklausul i en spillerkontrakt, er der dermed tale om rimelige forhold der gør sig gældende og derfor kan uopsigelig spillerkontrakter godt fastholdes som det klare udgangspunkt.⁷⁴

Situationen er dog en anden i andre lande. I f.eks. England og Spanien er der mulighed for uopsigelige spillerkontrakter, med en varighed på længere end fem år, som ellers er det klare udgangspunkt i FIFA. Dermed kan der godt være tale om urimelige forhold, der gør sig gældende i disse lande, når FIFA's regler bliver tilsidesat og der ikke bliver fastsat en maksimal varighed af en spillerkontrakt, også selvom FIFA selv giver de enkelte lande mulighed for, selv hver især at fastsætte deres egne regler på området, så er det klare udgangspunkt i FIFA en maksimal længde på fem år. I Spanien skal der dog være fastsat en frikøbsklausul, dermed er der fastsat et beløb som fodboldklubben mener er svarer til værdien af spillerkontrakten og dermed også den pågældende fodboldspiller.⁷⁵ Denne regel findes dog ikke i England. Dermed er der i England ingen begrænsning, i længde af en spillerkontrakt og der skal ikke være aftalt en klausul, der sikre muligheden for, at en fodboldspiller kan komme ud af en spillerkontrakt. Hvis reglerne fra England gjorde sit indtog i Danmark, kunne man godt argumentere for, at der er tale om urimelige vilkår i spillerkontrakten. Der er i forvejen megen diskussion om uopsigelige spillerkontrakter, specielt angående deres varighed, i sportens verden og hvordan mulighederne er for, at komme ud af spillerkontrakten i utide. Hvis de danske regler skulle ændre sig således, at de ikke længere følger reglerne fra FIFA omkring varigheden af spillerkontrakter, ville det være nærliggende, at der kunne være tale om urimelige vilkår, i forhold til længden af en uopsigelig spillerkontrakt. Hvis reglerne i Danmark blev ændret, ville der også opstå en konflikt, i forhold til den overenskomst som er aftalt imellem Divisionsforeningen og Spillerforeningen i og med, at begge foreningen har aftalt, at en spillerkontrakt maksimum må have en længde på fem år.

Delkonklusion

I afsnittet overfor, der omhandler spillerkontrakter, er der blevet undersøgt hvordan regler er for spillerkontrakter, navnlig med fokus på længden af spillerkontrakter. Reglerne på området er defineret af det internationale fodboldforbund FIFA, samt med en national implementering af

⁷⁴ (Haugaard & Fisker, 2004, s. 50)

⁷⁵ (Fakta: Sådan aktiveres en frikøbsklausul, 2017)

disse regler. Specifikt i forhold til længden af spillerkontrakter, er det klare udgangspunkt fra FIFA, at en spillerkontrakt maksimalt må have en varighed på fem år. Dette stemmer overens med de danske nationale regler, men det er tilladt fra FIFA's side, at de enkelte nationale forbund selv kan justere reglerne på området. Derfor ses det i andre lande f.eks. i England og Spanien, at deres nationale forbund, ikke har samme regler, omkring varigheden af spillerkontrakter og dermed har fodboldklubberne i disse lande, mulighed for at indgå spillerkontrakter med fodboldspillere, med en varighed på mere end fem år.

Udviklingen i længden på spillerkontrakter er ligeledes blevet undersøgt. Spillerkontrakter med en varighed på mere end fem år, er ikke et nyt fænomen i sportens verden eller i fodbold. Alligevel ses der en tydelige eskalering og en øget hyppighed i disse spillerkontrakter, hvor det nærmest er blevet mere reglen end undtagelsen, hvis der vel og mærke er tale om en yngre og talentfuld fodboldspiller med et stort potentiale.

Desuden er der blevet undersøgt hvilke regler og hensyn som gør sig gældende, hvis der er tale om fodboldspillere som er under 18 år. Der ses en klar hensyntagen til yngre fodboldspillere, f.eks. i form af spillerkontrakter med en mindre varighed og et sæt regler, som skal mindske muligheden for internationale klubsifter for yngre fodboldspillere. Alt sammen som formål om, at beskytte mindreårige fodboldspillere i en hård økonomisk konkurrence mellem fodboldklubberne i branchen. Ligeledes er styrkeforholdet mellem fodboldspillere og fodboldklub, hvor der er tale om en stærk og en svag part også blevet undersøgt.

Der er tale om uopsigelige spillerkontrakter som kan have en varighed på adskillige år. Derfor er det blevet undersøgt hvilke muligheder der foreligger for, at kunne komme ud af en spillerkontrakt, så snart den er blevet indgået. Først og fremmest kan en spillerkontrakt blive respekteret parter imellem i hele perioden og dermed udløber spillerkontrakten. Det er også muligt for fodboldklubben, at sælge fodboldspilleren til en anden fodboldklub, bedre kendt som et klubsifte, hvilket også er meget almindeligt. Ligeledes er det muligt, at parterne gensidigt ophæver en spillerkontrakt. En sidste mulighed er, at der sker en misligholdelse af en spillerkontrakt. En misligholdelse af en spillerkontrakt, vil resultere i en konsekvens i form af sanktioner, som både kan være økonomiske og sportslige sanktioner. De økonomiske sanktioner kan være meget omfangsrige, navnlig fordi der er i fodboldens verden, er store økonomiske beløb i spil. De sportslige sanktioner kan ligeledes få store konsekvenser, for både en fodboldspillers karriere eller en fodboldklubs videre sportslige ambitioner.

Slutligt er det også blevet undersøgt, om der er tale om rimelige eller urimelige forhold. Alle sportslige organer og parter har aftalt og godkendt reglerne for varigheden af spillerkontrakter, dermed foregår der ikke noget ulovligt, så længe de nationale regler for varigheden af en spillerkontrakt bliver overholdt. I og med at alle sportens organisationer og parter kender og acceptere forholdene, samt at en fodboldspiller aldrig er tvunget til, at indgå en spillerkontrakt, må det lægges til grund, at der er tale om rimelige forhold på området, men der er imidlertid også tale om store økonomiske beløb som er i spil og dette har indflydelse på den enkelte fodboldklub og den enkelte fodboldspiller, som kan resultere i, at den enkelte fodboldspiller, som kun er en enkelt person, kan blive en lille og svag part.

Klubskifte

Tidligere er der blevet undersøgt forholdene omkring spillerkontrakter. I det efterfølgende vil der blive undersøgt nærmere om klubskifte. En fodboldspiller kan kun optræde for en fodboldklub ad gangen. Dermed kan en fodboldspiller kun optræde for den fodboldklub, som den pågældende fodboldspiller har indgået en spillerkontrakt med. Hvis en fodboldspiller ønsker, at optræde for en anden fodboldklub, skal der foretages et klubskifte, før dette kan lade sig gøre. Dette sker ved, at den nye fodboldklub betaler en overgangssum, til den gamle fodboldklub. Derefter kan fodboldspilleren, indgå en spillerkontrakt med den nye fodboldklub og derefter kan fodboldspilleren, optræde for den nye fodboldklub. Det er også muligt som fodboldspiller, at indgå en spillerkontrakt med en ny fodboldklub, uden der skal betales en overgangssum, men kun hvis fodboldspilleren ikke i forvejen, har indgået en spillerkontrakt med en anden fodboldklub. Dette kaldes også en fri transfer. Fodbold er en sport, hvor der de seneste år er kommet flere og flere penge i sporten. Der er stor efterspørgsel på gode fodboldspillere til fodboldklubberne og fodboldspillerne bliver handlet mellem fodboldklubber for store beløb. For de fleste fodboldklubber i forskellige lande, er indtægter fra salg af fodboldspillere, også kaldet transferindtægter eller overgangssum, en betydelig indtægtskilde for fodboldklubberne.⁷⁶

I takt med at der bliver indgået længerevarende spillerkontrakter og der bliver købt og solgt fodboldspillere for større og større beløb i fodboldverdenen, bliver klubskifte delen af fodboldverdenen mere og mere udfordret. Der vil blive undersøgt, hvad de gældende regler er for klubskifte. Hvilke konsekvenser har det for hele transfermarkedet og selve klubskifte delen, at der bliver indgået længere og længere spillerkontrakter. Samt betydningen for fodboldspillere af, at

⁷⁶ (Gade, 2021, s. 349)

der i fodboldverdenen er så mange penge involveret, sådan at fodboldspillere bliver et aktiv med en værdi for fodboldklubben, selvom den enkelte fodboldspiller, stadig kun er en enkelt person.

Reglerne for klubskitte

Først og fremmest vil der blive undersøgt, hvad der er de gældende regler inden for klubskitte. Reglerne for klubskitte har været en del af professionel fodbold siden ca. 1885. Her tiltrak de rigeste fodboldklubber, de gode spillere hos konkurrenterne, mod løfte om god betaling. Dette førte til, at nogle få velhavende fodboldklubber kunne påvirke en turnerings gang ved, at købe sig til de bedste spillere. I sæsonen 1893-1894 blev dette reguleret ved, at indføre regler om registrering af fodboldspillere, i deres respektive fodboldklubber, og at fodboldspilleren ikke kunne skifte fodboldklub, medmindre den afgivende fodboldklub accepterede dette, typisk mod betaling. Tidligere var der dermed, ikke en begrænsning på, hvor længe en fodboldspiller var bundet til en fodboldklub. Det vil sige at selv om en fodboldspiller ønskede, at skifte fodboldklub, så skulle den afgivende fodboldklub acceptere dette. Dette system har været udfordret og har ført til ændringer flere gange igennem årene. Det system der er for klubskitte i dag, har taget sin form meget, efter den tidligere omtalte sag om fodboldspilleren Bosman og de konsekvenser som denne sag affødte, blandt andet omkring muligheden for, at undgå at betale en overgangssum for, at indgå en spillerkontrakt med en fodboldspiller efter udløbet af en spillerkontrakt.⁷⁷

Reglerne for klubskitte kommer ligesom reglerne for spillerkontrakter fra FIFA's RSTP. Reglerne som de er i dag, er hovedsageligt blevet indført som en konsekvens af Bosman-dommen, blandt andet for at sikre ordentlighed og gennemsikuelighed i handel med fodboldspillere, fremme mobiliteten for fodboldspillere ved, at regulere området så det er muligt for en fodboldspiller at skifte fodboldklub, uden at den oprindelige fodboldklub kan låse spilleren i en urimelig grad. Efter Bosman-dommen var EU tæt på at gå ind i sportens verden og regulere området. Der blev dog indgået et forlig i 2001, der involverede EU, UEFA og FIFA hvor der blev foretaget ændringer i FIFA's RSTP, som gjorde at EU accepterede fortsat, at lade sportens organisationer administrere området. Dette er stadig gældende den dag i dag og dermed anerkender EU *lex sportiva* jf. Lissabontraktaten, TEUF artikel 165. De danske regler tager, ligesom reglerne for spillerkontrakter, også udgangspunkt i FIFA's regler og er overført til dansk fodbold via cirkulærer, udstedt af DBU og Divisionsforeningen, navnlig i Divisionsforeningen Cirkulære nr. 32 (2022).⁷⁸

⁷⁷ (Gade, 2021, s. 350-351)

⁷⁸ (Gade, 2021, s. 350)

Transfervinduet

Der vil nu blive undersøgt nærmere omkring de tidsbestemte periode, hvori en fodboldspiller kan skifte imellem hvilken fodboldklub, fodboldspilleren vil optræde og spille for. Spillere og fodboldklubber kan indgå spillerkontrakter med hinanden hele året rundt, men der er kun to perioder på året, hvor et klubsifte kan registreres og registreringen er det afgørende for, om en fodboldspiller må spille, en fodboldkamp for en fodboldklub. Disse to perioder på året kaldes transfervinduer. Registrering er en forudsætning for spillerberettigelse hos en fodboldklub, dermed kan en fodboldspiller godt indgå en spillerkontrakt med en fodboldklub og modtage løn hele året rundt, men ikke være spilleberettiget, hvis fodboldspilleren ikke er registreret og dermed kan fodboldspilleren ikke deltage i officielle fodboldkampe for fodboldklubben.⁷⁹

Figur 5: Transfervinduet i Danmark⁸⁰

Det illustreres i figur 5, i hvilke perioder af året, transfervinduet er åbnet i Danmark. I Danmark er de to transfervinduer fra den 15. juni til og med den 31. august og fra den 1. januar til og med den 31. januar jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 32 (2022) § 2.2. Andre lande har fastsat andre perioder af transfervinduer. De lande der har et transfervindue, der strækker sig over en længere periode, har en fordel i, at fodboldklubberne i disse lande, har en længere periode til, at sammensætte deres hold end andre fodboldklubber. I Danmark lukker transfervinduet den 31. august, men i lande som f.eks. England, Spanien, Tyskland, Frankrig og Italien lukker transfervinduet først dagen efter den 1. september, i Belgien strækker transfervinduet sig helt til den 6. september og i Tyrkiet helt til den 8. september.⁸¹ Andre lande må godt fastsætte deres periode for transfervinduet anderledes i deres respektive lande, men der er dog fra FIFA's side, sat en maksimum længde af antal uger som de to transfervinduer må strække sig over. Det første transfervindue, som skal være i starten af sæsonen, må maksimalt strække sig over 12 uger og det andet transfervindue af mindre varighed skal være i midten af sæsonen jf. RSTP Art. 6 par. 2.

Uden for perioden hvor transfervinduet er åbnet, er det dog stadig muligt for en fodboldklub, at ændre og lave tilføjelser til sin spillertrup. Fodboldklubben kan lave aftaler om forlængelse, af

⁷⁹ (Gade, 2021, s. 351-352)

⁸⁰ Egen tilvirkning

⁸¹ (Nelausen, 2022)

allerede eksisterende spillerkontrakter, ligeledes kan en fodboldklub også skrive en professionel spillerkontrakt med en amatørspiller i fodboldklubben eller flytte en ungdomsspiller op fra ungdomsholdet til førsteholdet i fodboldklubben.⁸² Desuden kan en fodboldklub også indgå en spillerkontrakt med en fodboldspiller, som ikke er på spillerkontrakt med en anden fodboldklub, bedre kendt som, at fodboldspilleren er klubløs, dette kaldes også en fri transfer jf.

Divisionsforeningen Cirkulære nr. 32 (2022) § 3 og RSTP Art. 6 par. 1. I denne situation kan en fodboldklub, indgå en spillerkontrakt uden, at der skal betales en overgangssum, til en anden fodboldklub. Dette sker ofte i en situation, hvor en fodboldspillers tidligere spillerkontrakt er udløbet og dermed kan en ny fodboldklub, indgå en ny spillerkontrakt med den pågældende fodboldspiller. I denne situation er der ikke tale om et klubsifte, da fodboldspilleren ikke skifter fra en fodboldklub og til en anden fodboldklub, dermed må dette godt foregå uden for transfervinduet. Et klubsifte er derfor defineret ved, at være registrering af en fodboldspiller i forbindelse med overførslen af et spillercertifikat fra én fodboldklub og til en anden fodboldklub jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 32 (2022) § 1.3. Dermed er det kun et klubsifte, som er betinget af transfervinduet's perioder og ikke i andre situationer, f.eks. en ungdomsspiller i fodboldklubben eller en fri transfer.

Overgangssum

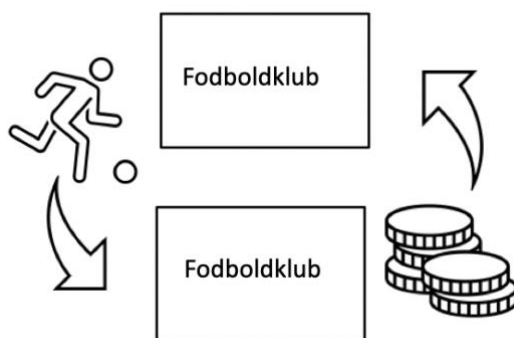
En helt central del af klubsifte, er den overgangssum som en fodboldklub, betaler til en anden fodboldklub for, at en fodboldspiller skifter, til denne anden fodboldklub. Derfor vil der blive undersøgt nærmere omkring overgangssummer på transfermarkedet i forbindelse med klubsifte. Når en fodboldklub køber en fodboldspiller af en anden fodboldklub, sker dette for en overgangssum og størrelsen af denne, er det helt centrale forhandlingspunkt mellem de to fodboldklubber. Der kan dog i forbindelse med indgåelse af en spillerkontrakt, mellem en fodboldspiller og en fodboldklub, være aftalt et loft over det beløb, den sælgende fodboldklub kan forlange. I de tilfælde hvor der allerede ved indgåelse af en spillerkontrakt er aftalt et beløb, som fodboldklubben vil lade fodboldspilleren forlade fodboldklubben for, så kan fodboldspilleren blive købt af en anden fodboldklub, uden nærmere forhandlingen imellem de to fodboldklubber.

Størrelsen af overgangssummen afhænger af en lang række faktorer f.eks. alder, sportslige præstationer, længden af den nuværende spillerkontrakt, hvilket land eller fodboldklub fodboldspilleren er på spillerkontrakt i, fodboldspillerens generelle omdømme m.m. Ligeledes har de involveret fodboldklubbens situation også relevans, f.eks. hvilken liga de deltager i, deltagelse i europæiske turneringer, fodboldklubbens generelle økonomi og finansielle styrke m.m. Det mest

⁸² (Gade, 2021, s. 352)

centrale af betydning for størrelsen af en overgangssum er, hvad fodboldspilleren kostede da fodboldklubben erhvervede fodboldspilleren i sin tid, samt prisen på andre lignende spillerhandler der er foretaget på transfermarkedet. I sidste ende er det dog udbud og efterspørgsel, samt den generelle økonomiske situation der er afgørende. Størrelsen af en overgangssum, har udviklet sig meget igennem årene, siden Carl "Skomager" Hansen som den første dansker i 1921 blev professionel og skiftede fra B1903 til Glasgow Rangers for en overgangssum på 20 pund. I mange år var den højeste overgangssum klubsiftet for David Jack, der i 1928 skiftede fra Bolton Wanderers FC, til Arsenal FC for 10.890 GBP. Den brasilianske fodboldspiller Neymar, skiftede i 2017 fra FC Barcelona til Paris Saint-Germain for ca. 222 mio. EURO og blev dermed, og er stadig, den dyreste fodboldspiller i verden. Ifølge FIFA blev der i 2018 samlet set betalt mere end 7,1 mia. USD i 15.049 klubsifter.⁸³

Figur 6: Klubsifte med betaling af overgangssum⁸⁴

Det illustreres i figur 6, hvordan et klubsifte med betaling af en overgangssum foregår. Den ene fodboldklub modtager et beløb og som modydelse for det beløb, skifter en fodboldspiller fra den ene klub, til den anden klub og dermed sker der et klubsifte.

Betaling af en overgangssum kan gøres på forskellige måder. Der kan være tale om éngangsbetaling eller betaling der falder i rater løbende over en årrække jf. DBU Cirkulære nr. 121 (2021), § 1.2.1. Dette var blandt andet tilfældet da FC Midtjylland i 2021 solgte fodboldspilleren Anders Dreyer til Rubin Kazan for samlet 55 mio. kr. Betalingen er delt op i tre rater over tre år. De første to rater er på 17,5 mio. kr. og den tredje og sidste rate er på 20 mio. kr.⁸⁵ Forhandlingen om en overgangssum er ofte det sværeste for fodboldklubberne, at nå til enighed om i en forhandling om et klubsifte. Selvom fodboldklubberne skulle blive enige om selve beløbet, kan der dog stadig

⁸³ (Gade, 2021, s. 353-354)

⁸⁴ Egen tilvirkning

⁸⁵ (Egelund, 2022)

opstå problemer i forbindelse med, hvordan selve betalingen skal falde. Dette var tilfældet i en situation omkring den spanske fodboldspiller Iago Aspas. Hans spanske fodboldklub Celta Vigo var blevet enige om et salg af fodboldspilleren for 10 mio. euro til den engelske fodboldklub Reading FC. De ville betale de 10 mio. euro over tre rater, dette afviste Celta Vigo imidlertid og dermed blev klubsiftet aldrig en realitet.⁸⁶

Videresalgsklausul

I forbindelse med et klubsifte og en indgåelse af en spillerkontrakt, kan der være aftalt mange forskellige slags optioner og klausuler. I det efterfølgende vil der nu blive undersøgt nærmere omkring videresalgsklausuler i og med, at denne klausul kan udgøre et vigtigt forhandlingspunkt i forbindelse med klubsifte og hvordan klausulen bidrager til fodboldklubbers økonomi. Der kan være aftalt, at den sælgende fodboldklub får andel i indtægterne ved et eventuelt fremtidigt salg af fodboldspilleren, også kaldet en videresalgsklausul. Videresalgsklausuler er blevet mere almindeligt med årene. Konkret fungerer det sådan, at en tidligere fodboldklub får del i den betaling der kan være ved et eventuelt fremtidigt salg af en fodboldspiller, f.eks., solgte Brøndby IF i 2021 fodboldspilleren Jesper Lindstrøm til Eintracht Frankfurt, med en videresalgsklausul på 15%. Dermed får Brøndby IF 15% af det beløb som overstiger 52 mio. kr., hvilket var det beløb som Brøndby IF solgte fodboldspilleren for til Eintracht Frankfurt.⁸⁷

Specielt i den danske Superliga er det blevet meget udbredt, at inkludere en videresalgsklausul i forbindelse med et salg af en fodboldspiller, f.eks. i AaB bliver der i otte ud af ti tilfælde skrevet en videresalgsklausul ind i salgsaftaler, i AC Horsens har videresalgsklausuler indbragt fodboldklubben over 35 mio. kr., og i Lyngby Boldklub foretages der kun salg af fodboldspillere med videresalgsklausuler, som er imellem 5-30%. Videresalgsklausuler er specielt udbredt i den danske Superliga, fordi det er en måde for mindre fodboldklubber, at tjene penge på, også længere ude i fremtiden, for deres udvikling af fodboldspillere. Det er begrænset hvor store beløb, de danske fodboldklubber kan sælge fodboldspillere for, men hvis de kan få del i en eventuel stor overgangssum ude i fremtiden, når en anden og større fodboldklub sælger, en af deres tidligere fodboldspillere videre til en endnu større fodboldklub, så tjener de danske fodboldklubber på denne måde mere for deres udvikling og salg af fodboldspillere. Fodboldklubber går ofte også med til, at tjene lidt mindre for en fodboldspiller i det øjeblik de sælger fodboldspilleren, for så at tage

⁸⁶ (Chelsea og Swansea jagter Celta-angriberen Iago Aspas, men nu melder Reading sig ind i kampen med et bud, der matcher hans frikøbsklausul., u.d.)

⁸⁷ (Bech, 2022)

en lodseddel hvor der via en videresalgsklausul er chancer for, at kunne tjene flere penge på et senere tidspunkt.⁸⁸

Der ses sågar eksempler på, at en videresalgsklausul har sikret en fodboldklub, et større indtjeningsbeløb end den oprindelige transfer. Dette var tilfældet da fodboldspilleren Kasper Dolberg i 2019 blev solgt af AFC Ajax Amsterdam for ca. 150 mio. kr. til OGC Nice. I 2015 havde AFC Ajax Amsterdam købt Kasper Dolberg fra Silkeborg IF, som kun havde modtaget et mindre millionbeløb i omegnen af tre mio. kr., men samtidig sikret sig en videresalgsklausul på 10%. Dermed tjente Silkeborg IF markant flere penge på den inkluderede videresalgsklausul, de havde handlet med i salgsaftalen, end det endelige oprindelige salg af fodboldspilleren.⁸⁹

En videresalgsklausul afhænger af, at der er tale om et klubsifte og dermed også, at der skal være et beløb, som procenten af videresalgsklausulen skal beregnes efter. Dette beløb er navnlig selve overgangssummen. Desuden er videresalgsklausulen kun gældende, så længe en fodboldspiller er på spillerkontrakt med en fodboldklub. Når spillerkontrakten er udløbet, bliver fodboldspilleren fri af sin spillerkontrakt og kan indgå en ny spillerkontrakt med en anden fodboldklub, uden der skal betales overgangssum og også uden, at videresalgsklausulen er gældende fordi fodboldspilleren ikke længere, er på kontrakt med en fodboldklub. Som tidligere beskrevet er der mulighed for, at en fodboldspiller frit kan forhandle med en ny fodboldklub, uden tilladelse fra fodboldspillerens nuværende fodboldklub, også uden der skal betales overgangssum, seks måneder før kontraktudløb jf. RSTP Art. 18 par. 3. Det er aldeles attraktivt for en fodboldklub, at kunne indgå en spillerkontrakt med en fodboldspiller som ikke allerede er på kontrakt med en anden fodboldklub, netop fordi fodboldklubben i denne situation, ikke skal betale en overgangssum for, at kunne indgå en spillerkontrakt med den pågældende fodboldspiller. Der ses eksempler på, at fodboldklubber med forskellige metoder prøver at omgå, at skulle betale en overgangssum for en fodboldspiller og dermed også et forsøg på, at undgå betaling af en videresalgsklausul.⁹⁰ Forsøg på omgåelse af betaling af en videresalgsklausul, i forbindelse med et klubsifte og hvordan en videresalgsklausul præcist skal forstås og under hvilke omstændigheder den bliver aktiveret og skal anvendes illustreres ved CAS 2021/A/8099:

Afgørelsen omhandler en tvist mellem fodboldklubberne Malaga CF og Brighton & Hove Albion FC omkring fodboldspilleren Jack Harper, som blev solgt til Malaga CF med en videresalgsklausul på 12,5% af overgangssummen. Fodboldspilleren havde udløb af sin spillerkontrakt med Malaga CF den 30. juni 2019. Spillerkontrakten indeholdt også en option på, at Malaga CF kunne forlænge spillerkontrakten ved dens

⁸⁸ (Dehn, 2019)

⁸⁹ (Wehlast, 2019)

⁹⁰ (Gade, 2021, s. 356)

udløb. Den 20. marts 2019, et par måneder før spillerkontraktens udløb, indgik Malaga CF dog en aftale med Getafe CF, hvorefter Malaga CF modtog 1,5 mio. euro for at give afkald på at gøre optionen gældende.

I afgørelsen kom retten frem til at, beløbet der blev betalt på 1,5 mio. euro, ikke var en traditionel betaling af overgangssum for, at kunne indgå en spillerkontrakt med en fodboldspiller. Retten kom dog frem til, at forholdene mindede tilstrækkeligt meget om en overgangssum og således var der tale om et klubsifte, hvor Malaga CF modtog betaling i relation til fodboldspilleren og dermed fandt videresalgsklausulen anvendelse. Retten lagde ligeledes vægt på, at fodboldspilleren ved aftalens indgåelse den 20. marts 2019, stadig var på kontrakt med Malaga CF og fodboldspillerens spillerkontrakt derfor ikke endnu var udløbet. Brighton & Hove Albion FC var dermed berettiget til 12,5% af det beløb som Malaga CF modtog fra Getafe CF, svarende til 187.500 euro. Afgørelsen viser, at en overgangssum i forbindelse med et klubsifte skal forstås bredt i og med, at det også omfatter betaling for ikke, at gøre en option gældende og ikke kun på selve betalingen for, at kunne indgå en spillerkontrakt med en fodboldspiller. Afgørelsen viser også, at selvom der er mindre end seks måneder til, at en spillerkontrakt udløber, hvor der gerne må forhandles mellem fodboldspiller og en ny fodboldklub om en fri transfer, så er en videresalgsklausul stadig gældende hvis der sker nogen form for betaling, imellem de to fodboldklubber, da fodboldspilleren stadig er på kontrakt, med en fodboldklub og dermed ikke er en fuldstændig fri spiller endnu. Dermed må det siges, at afgørelsen er et udtryk for, at CAS underlægger videresalgsklausuler en formålsfortolkning, og at forsøg på omgåelse af denne ikke tolereres.⁹¹

Beskyttelse af fodboldspillere under 18 år

Der vil nu blive undersøgt, om der er en form for beskyttelse af fodboldspillere, som er under 18 år i forbindelse med et klubsifte. Når en fodboldspiller er under 18 år, er der flere regler der skal overholdes, ligesom i situationen omkring spillerkontrakter, gælder dette også for klubsifter med fodboldspillere som endnu ikke er fyldt 18 år. Der er massiv rift fra fodboldklubbernes side om, at tiltrække de bedste unge fodbold talenter, til deres respektive fodboldklubber. Det har en meget lille omkostning, for en stor fodboldklub, at tiltrække en ung fodboldspiller. Til gengæld er der potentiale for, at en fodboldspiller kan blive et stort aktiv for fodboldklubben og muligvis også kan indbringe fodboldklubben et stort beløb i overgangssum, hvis der sker et klubsifte, som indbringer fodboldklubben en betydelig indtjening. Det er imidlertid de færreste unge fodboldtalenter, som bliver til verdensstjerne.⁹² For at beskytte børn og unge, mod udnyttelse og sikre ordnede forhold, hvis de skifter fodboldklub, er der særlige regler, der gør sig gældende for

⁹¹ (Bruhn & Rykov, 2022)

⁹² (Cohen, 2014)

klubsifte, for fodboldspillere under 18 år. Som klart udgangspunkt er internationalt klubsifte, kun tilladt for fodboldspillere, der er fyldt 18 år jf. RSTP Art. 19 par. 1. Der er dog en række undtagelser der er gældende, f.eks. kan der godt ske et internationalt klubsifte uanset hvilken alder fodboldspilleren har, hvis en fodboldspillers forældre flytter til samme land, på baggrund af grunde som ikke har forbindelse til fodbold jf. RSTP Art. 19 par. 2.A. Der er også en undtagelse for fodboldspillere i alderen 16-18 år, hvis der er tale om et klubsifte mellem to fodboldklubber i EU eller EØS jf. RSTP Art. 19 par. 2.B. Hvis der sker et internationale klubsifte med en fodboldspiller som endnu ikke er fyldt 18 år, så kræver det godkendelse fra FIFA og det nationale forbund, i Danmark er dette DBU. Selvom udgangspunktet er, at en fodboldspiller, der endnu ikke er fyldt 18 år, ikke må indgå en spillerkontrakt med en fodboldklub i udlandet, var der alene i 2016, mere end 2.600 ansøgninger til FIFA, om godkendelse af sådanne spillerkontrakter. I fodboldklubbernes bestræbelser på, at tiltrække unge fodbold talenter, har fodboldklubberne oprettet akademier for fodboldspillere. Disse akademier fungerer som en form for professionel ungdomsfodbold, hvor fodboldklubberne tiltrækker unge fodboldspillere til, at spille for deres fodboldklubber, igennem deres akademier, i håb om at en fodboldspiller bliver så god, at de pågældende fodboldspillere kommer til, at spille for fodboldklubbens førstehold. Akademierne er et samlingspunkt for dels fodboldklubbens egne lokale unge amatørspillere, som ikke kræver godkendelse fra FIFA i og med, at der er tale om lokale fodboldspillere og dermed ikke et internationalt klubsifte, samt med unge fodboldspillere fra andre lande, som bliver hentet til fodboldklubben, med et internationalt klubsifte. Adskillige fodboldklubber har selv akademier, nogle mere kendte end andre. Nogle af de mest kendte er, f.eks. FC Barcelonas fodboldakademi La Masia og Real Madrids La Cantera. Flere fodboldklubber, inklusiv disse to meget kendte fodboldakademier, har fået bøder og sanktioner for, at indgå aftaler med fodboldspillere helt ned til ti år. Også de danske fodboldklubber FC Nordsjælland og FC Midtjylland har været omfattet af sager i FIFA og CAS om optagelse af fodboldspillere på deres akademier,⁹³ her kan navnlig næves CAS 2008/A/1485:

Afgørelsen omhandler den danske fodboldklub FC Midtjylland som importerede adskillige fodboldspillere under 18 år, fra deres samarbejdsklub i Nigeria. FC Midtjylland var af den opfattelse, at alle regler var overholdt i og med, at fodboldspillerne optrådte som amatører og studerede ved siden af fodboldkarrieren.

I afgørelsen kom retten frem til, at der var tale om overtrædelse af RSTP artikel 19, som omhandler beskyttelse af mindreårige. Retten vurderede at det sportslige vejede tungere end, at fodboldspillerne også studerede. Sanktionen var imidlertid i den milde ende i og med, at der kun var tale om en advarsel overfor fodboldklubben fra rettens side. Dermed havde sagen ingen

⁹³ (Gade, 2021, s. 362)

økonomiske eller sportslige konsekvenser for fodboldklubben. Afgørelsen gjorde det desuden også klart at RSTP artikel 19 omhandler både amatører og professionelle fodboldspillere.

I sagen om FC Midtjylland var der kun tale om sanktion i form af en advarsel. Dette stemmer overens med tidligere afgørelser på området, hvor sanktionerne for overtrædelse af disse regler hovedsageligt har været advarsler, bøder eller lignende, men overtrædelse af disse regler kan også have store sportslige sanktioner. Dette illustreres ved CAS 2019/A/6301:

Afgørelsen omhandler den engelsk storklub Chelsea FC som havde tilknyttet adskillige unge fodboldspillere til deres akademi. Der var blandt andet tale om fodboldspillere på 10-12 år, der formelt var medlemmer af en fodboldklub i deres hjemland, men som faktisk var flyttet til England og deltog i træningen på deres fodboldakademi.

I afgørelsen kom retten frem til, at Chelsea FC havde overtrådt RSTP artikel 19, som omhandler beskyttelse af mindreårige i hele 27 tilfælde. Fodboldklubben blev sanktioneret med bøde, reprimande og advarsel, i forhold til fremtidige overtrædelser af disse regler. Den største sanktion blev dog rent sportsligt, omhandlende et forbud mod registrering af nye fodboldspillere i ét år. Dermed fik fodboldklubbens ageren i forbindelse med tiltrækning af unge fodboldspillere, konsekvenser for fodboldklubbens førstehold, som ikke kunne købe fodboldspillere og dermed ikke forstærke deres trup, ligesom deres konkurrenter havde mulighed for.

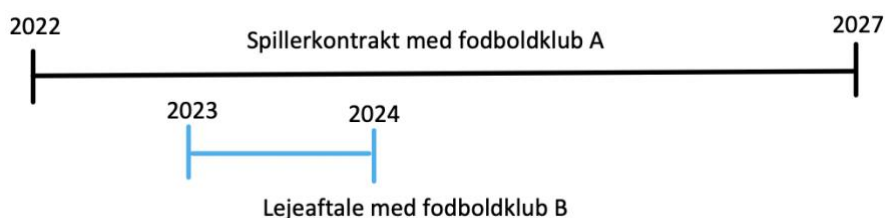
Lejeaftaler

Et klubsifte er ikke kun i en situation, hvor en fodboldspiller skifter fodboldklub og ikke længere har nogen relation til sin tidligere fodboldklub. Det er også muligt, at foretage et klubsifte, som ikke er permanent, men derimod kun i en kortvarig periode, f.eks. i seks måneder eller et år. Denne form for kortvarigt klubsifte kaldes lejeaftaler. En lejeaftale er en aftale mellem to fodboldklubber, og en fodboldspiller, om at udleje fodboldspilleren i en periode fra en fodboldklub til en anden fodboldklub, mod at lejer betaler et beløb til udlejeren. Ligesom et almindeligt klubsifte, kan registrering kun finde sted i de aftalte overgangsperioder også kaldet transfervinduer.⁹⁴

Figur 7: Lejeaftale⁹⁵

⁹⁴ (Evald, et al., 2020, s. 499)

⁹⁵ Egen tilvirkning

Det illustreres i figur 7, at en fodboldspiller har indgået en femårig spillerkontrakt med fodboldklub A, som løber fra 2022 til 2027. I perioden fra 2023 til 2024, bliver der lavet en lejeaftale med fodboldklubben B. Dermed sker der et kortvarigt klubsifte, fra fodboldklub A til fodboldklub B i 2023 og fodboldspilleren kommer retur til fodboldklub A i 2024 og fortsætter derefter med den oprindelige spillerkontrakt med fodboldklub A.

En lejeaftale kan sætte en fodboldspiller i et sportsligt dilemma, hvis f.eks. fodboldspilleren skal spille for den fodboldklub, som har lejet fodboldspilleren, mod den fodboldklub som har udlejet fodboldspilleren. Det kan over i købet være en så afgørende kamp for en fodboldklub, at kampen kan have betydning for, om den udlejende fodboldklub har mulighed for, at vinde et mesterskab eller sende fodboldklubben ned i en lavere række. De enkelte nationale forbund har derfor mulighed for, at regulerer lejeaftaler på en sådan måde, at en udlejet fodboldspiller, ikke kan deltage i kampe, mod den fodboldklub som har udlejet fodboldspilleren, dette ses f.eks. i England. Det er dog ikke alle nationale forbund, der har disse regler og derfor ses det også jævnligt, at en fodboldspiller spiller for en fodboldklub, mod den fodboldklub som har udlejet fodboldspilleren. Dette skete i situationen med fodboldspilleren Philippe Coutinho, der efter at være solgt fra Liverpool FC til FC Barcelona, ikke havde den forventede succes i fodboldklubben og derfor blev han udlejet i en sæson til FC Bayern München. Coutinho spillede en episke semifinale i UEFA Champions League for FC Bayern München mod FC Barcelona, hvor FC Bayern München vandt samlede 8-2, hvor Coutinho scorede to mål og lavede en assist, mod den fodboldklub som ejede ham og havde udlejet ham til FC Bayern München.⁹⁶

Det er meget almindeligt, at fodboldklubberne gør brug af muligheden for, at udleje en fodboldspiller til en anden og måske ligefrem konkurrerende fodboldklub, både for etablerede fodboldspiller som f.eks. ikke er faldet godt til i fodboldklubben m.m. Det er imidlertid mest populært, at fodboldklubberne udlejer unge fodboldspillere, der har brug for spilletid for, at udvikle sig, men som den afgivende fodboldklub, fortsat har en udviklingsmæssig og økonomisk

⁹⁶ (Gade, 2021, s. 363)

interesse i, at have på kontrakt med henblik på fremtiden.⁹⁷ Eksempelvis havde den store engelsk fodboldklub Chelsea FC i 2017 27 fodboldspillere på udlån, primært unge fodboldspillere.⁹⁸

Reglerne for lejeaftaler er i Danmark reguleret i DBU Cirkulære nr. 111 (2017) og Divisionsforeningen Cirkulære nr. 31 (2022). Begge disse cirkulære er udarbejdet på baggrund af FIFA RSTP artikel 10. Efter de internationale regler i FIFA, skal en lejeaftale betragtes, som en aftale mellem de to fodboldklubber. Fodboldspilleren skal kun deltage i processen, idet fodboldspilleren har krav på en afklaring af sine personlige forhold, f.eks. hvem der betaler løn og om kollektive bonusaftaler i den oprindelige spillerkontrakt for den afgivende fodboldklub, fortsat skal være gældende, mens fodboldspilleren er udlejet til en anden fodboldklub. Hvis intet andet er aftalt, er det klare udgangspunkt, at den oprindelige spillerkontrakt mellem fodboldspilleren og den afgivende fodboldklub, er suspenderet i den periode som lejeaftalen forløber.⁹⁹

De danske regler afviger imidlertid lidt fra, hvordan de internationale regler på området er sammensat. I Danmark er en lejeaftale, ikke kun en aftale mellem to fodboldklubber. Det er en aftale mellem tre parter, hvor fodboldspilleren indgår, som en ligeværdig part, sammen med de to fodboldklubber.¹⁰⁰ I Danmark må fodboldspilleren ikke modtage nogle former for løn, bonus eller andet vederlag fra den lejende fodboldklub, alt dette skal komme fra den afgivende fodboldklub jf. DBU Cirkulære nr. 111 (2017) § 5.3. Dermed skal den lejende fodboldklub betale den løn der er aftalt i lejeaftalen, til den afgivende fodboldklub, herefter betaler den afgivende fodboldklub så løn til fodboldspilleren. Dermed modtager fodboldspilleren stadig løn fra sin oprindelige fodboldklub, selvom fodboldspilleren spiller for en anden fodboldklub. I de internationale regler kan dette godt aftales, men udgangspunktet er det modsatte. Her modtager fodboldspilleren sin løn, fra den lejende fodboldklub og ikke fra sin oprindelige fodboldklub jf. RSTP Art. 10 par. 1.

De store fodboldklubber har specielt mange fodboldspillere på udlån, ligesom nævnt tidligere havde fodboldklubben Chelsea FC 27 fodboldspillere på udlån. Det er en fordel for disse store fodboldklubber fordi de har kapital og økonomiske kræfter til, at tilknytte mange unge fodboldspillere til deres fodboldklub og så håbe på, at de bliver gode nok til, at kunne komme op på førsteholdet i fodboldklubben i fremtiden. Denne fordel har man i sportens verden prøvet, at regulere ved, at indføre regler om et maksimalt antal fodboldspillere, som fodboldklubber må have på udlån. En fodboldklub må maksimalt have otte fodboldspillere på leje og udlejet jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 31 (2022) § 2.1 og 2.2 og RSTP Art. 10 par. 9 a. I næste sæson fra

⁹⁷ (Evald, et al., 2020, s. 497)

⁹⁸ (Gade, 2021, s. 363)

⁹⁹ (Evald, et al., 2020, s. 498)

¹⁰⁰ (Gade, 2021, s. 364)

2023-2024 er begrænsningen på maksimalt syv fodboldspillere jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 31 (2022) § 2.3 og RSTP Art. 10 par. 9 b. Dette falder i sæsonen efter fra 2024-2025 og fremefter til maksimalt at være seks fodboldspillere jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 31 (2022) § 2.4 og RSTP Art. 10 par. 6. Fodboldspillere som er under 21 år eller som har været minimum tre år i fodboldklubben fra fodboldspilleren er mellem 15-21 år bliver ikke talt med i begrænsningen af antal fodboldspillere på leje eller udleje jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 31 (2022) § 2.5 og RSTP Art. 10 par. 7. I forbindelse med indførslen af disse regler har sportens organisationer også prøvet, at begrænse antallet af fodboldspillere som bliver udlejet fra den samme fodboldklub og til den samme fodboldklub, som oftest sker hvis der er tale om, at begge fodboldklubber har samme ejer. Derfor må en fodboldklub maksimalt leje og udleje tre fodboldspillere til og fra den samme fodboldklub jf. Divisionsforeningen Cirkulære nr. 31 (2022) § 2.5 og 2.6 og RSTP Art. 10 par. 8.

Når lejeaftalen udløber er det klare udgangspunkt, at fodboldspilleren vender retur til sin oprindelige fodboldklub. Det er dog ikke ualmindeligt, at en lejeaftale indeholder en forkøbsret. En forkøbsret er, hvor de to fodboldklubber allerede ved indgåelse af en lejeaftale, har aftalt hvad fodboldspilleren kan købes for på et senere tidspunkt i perioden for lejeaftalen. På denne måde er en fodboldklub ikke forpligtet til, at købe en fodboldspiller for et stort beløb, uden at fodboldspilleren har spillet for klubben. Dermed kan en fodboldklub anvende denne mulighed, i en situation hvor fodboldklubben ikke er sikker på, om de vil købe fodboldspilleren med det samme, men kan have fodboldspilleren i fodboldklubben i en periode inden, at man så endelig beslutter sig for, at indkøbe fodboldspilleren til fodboldklubben på permanent basis.¹⁰¹

Konsekvenserne for klubskitte

Inden for sportens verden og navnlig i fodbold i Europa, findes der er stor udfordring i, at sikre de mest vigtigste kontraktmæssige principper, navnlig omkring at indgåede spillerkontrakter skal overholdes. Hvis omkostningerne og konsekvenserne ved, at bryde en spillerkontrakt er så små og ubetydelige sammenlignet med de besparelser, der findes ved at undlade, at skulle betale en overgangssum ved et klubskitte, ville det blive alt for udbredt for fodboldspillere ikke, at overholde en indgået spillerkontrakt ved bare, at betale en mindre sanktion for dette. En for lille sanktion vil blive en mindre handelsomkostning for fodboldklubberne, eller med andre ord en dråbe i havet, hvis man sammenholder en lille sanktion, f.eks. på baggrund af en fodboldspillers løn, med de enorme beløb som der blive handlet med på transfermarkedet for et klubskitte. Samtidig vil en alt for stor sanktion, med et beløb som nærmest kan være umuligt, at betale på baggrund af lønnen, i en ellers relativ kort fodboldkarriere, sammenholdt med at der er tale om ellers uopsigelige

¹⁰¹ (Gade, 2021, s. 365)

spillerkontrakter med en længde på adskillige år, være en alt for stor og ikke proportional sanktion.¹⁰²

Konsekvenserne af at der i fodboldverdenen i dag, er så mange penge involveret og at der bliver indgået spillerkontrakter af en længere og længere varighed, har en vis sammenknytning. Bosman-dommen har været den helt store ændring i sportens verden, som har affødt disse konsekvenser. Efter Bosman-dommen har en fodboldspiller nu mulighed for, ved en spillerkontrakts udløb, helt selv mulighed for, at vælge hvilken fodboldklub, fodboldspilleren ønsker at skifte til og indgå en ny spillerkontrakt med. Dette kan ske uden accept fra den tidligere fodboldklub og uden, at den tidligere fodboldklub modtager en overgangssum. Fodboldklubberne kan dermed ikke længere fastholde og bestemme over fodboldspillere efter en spillerkontrakts udløb. Bosman-dommen og fodboldspillerens ageren i sagen, har været med til, at sikre rettigheder til fodboldspillere, som tidligere ikke havde de samme rettigheder. Transfersystemet inden for fodbold, ændrede sig fra at være et lukket system, med nærmest stavnsbundne fodboldspillere til fodboldklubberne som havde alt magten til, at systemet i dag er præget af en enorm mobilitet for fodboldspillere. Sagen har også endt med, at have en enorm betydning, f.eks. for danske fodboldspillere som er havnet i store udenlandske adresser i og med, at sagen også fik konsekvenser for, at fodboldklubber ikke måtte have et maksimum på tre udlændinge på et fodboldhold.¹⁰³ Dette har klart været med til at internationalisere moderne fodbold. Da dommen blev afsagt i 1995, var knap hver femte fodboldspiller i de store europæiske ligaer udenlandske. Ti år senere i 2005 var det knap 39 procent og i 2015 var det knap halvdelen.¹⁰⁴

Magtforholdet

Der vil nu blive undersøgt nærmere omkring det magtforhold som eksistere mellem fodboldspiller og fodboldklub. Magtforholdet mellem fodboldspiller og fodboldklub blev også ændret som følge af Bosman-dommen, dog ikke for den enkelte menige fodboldspiller, men magtforholdet har ændret sig markant for de store fodboldprofiler, som er eftertragtet fodboldspillere for alle fodboldklubber. I moderne fodbold ligger magten hos fodboldklubberne, men også hos den lille skare af højt betalte topspillere. Disse topspillere kan være med til, at sætte dagsordenen i en fodboldklub og de kan straffe fodboldklubberne ganske konsekvent, hvis de ikke efterlever forventningerne. Dette kan topspillere gøre fordi de netop er så eftertragtet, at stort set alle fodboldklubber er villige til, at betale den overgangssum og løn der kræves fra fodboldspilleren

¹⁰² (Evald, et al., 2020, s. 355-356)

¹⁰³ (Spillerne vandt men Bosman tabte, 2011)

¹⁰⁴ (Hovalt, 2020)

fordi det godt kan betale sig for fodboldklubberne. Der er ganske simpelt stor efterspørgsel på gode fodboldspillere og der er et lille udbud i forhold til efterspørgslen. Hvis en fodboldklub vil være rigtig stor og klare sig godt, er den afhængig af, at kunne tiltrække og fastholde disse eftertragtede topspillere fordi det øjeblik, hvor en topspiller ikke længere vil være i fodboldklubben, så findes der en masse andre fodboldklubber som gerne vil betale for, at hente fodboldspilleren til deres fodboldklub og en fodboldklub som gerne vil præstere store sportslige resultater og vinde trofæer, bliver skubbet længere væk fra dette ved, at miste deres topspillere og ikke kunne tiltrække nye topspillere.¹⁰⁵

I slutningen af en fodboldspillers kontraktperiode, er den pågældende fodboldspiller i en gunstig forhandlingssituation, hvis fodboldspilleren vel og mærke er en dygtig og eftertragtet fodboldspiller, som andre fodboldklubber også er interesseret i, at hente til deres fodboldklub. En potentiel overgangssum i den afsluttende del af en kontraktperiode, vil være mindre end fodboldspillerens værdi på transfermarkedet ellers ville være og en fodboldklub kan være nødsaget til, at lade fodboldspilleren foretage et klubsifte for et mindre beløb, end de ellers ville have accepteret, netop fordi det er i den sidste del af kontraktperioden og hvis fodboldklubben ikke sælger fodboldspilleren nu, kan de risikere at fodboldspilleren kan indgå en ny spillerkontrakt med en anden fodboldklub, uden at fodboldklubben modtager en overgangssum, som kan være et betydeligt beløb for en fodboldklub.

Udviklingen og konsekvenserne af Bosman-dommen er derfor blevet, at fodboldklubberne indgår længere og længere spillerkontrakter i et omfang, som der ikke ellers er set tidligere. Dette gør fodboldklubberne som et direkte modsvar til, at hvis en spillerkontrakt udløber, så har fodboldklubben ikke længere mulighed for at indtjene penge på en overgangssum i forbindelse med et salg af fodboldspilleren. I bestræbelsen på at beskytte klubbernes investeringer og aktiver, bliver der indgået længerevarende spillerkontrakter, som kan have store konsekvenser for fodboldspillerne. Fodboldspilleren er derfor som følge af Bosman-dommen, ikke på samme måde fastholdt i fodboldklubberne efter udløbet af deres spillerkontrakter, men i stedet for bliver der indgået længere spillerkontrakter, som fodboldspillerne er bundet af. En spillerkontrakt med en varighed på, f.eks. otte år kan udgøre det meste, af en fodboldspillers aktive karriere, som ellers er relativt kort. Dermed svarer en længerevarende spillerkontrakt af denne længde, nærmest til at være den største del, af en professionel fodboldspillers karriere.

Bosman-dommen har sikret at fodboldspillerne fik rettigheder og blev deres egne herrer, med kontrol over deres skæbne og større mobilitet, samt en markant lønstigning til fodboldspillerne og

¹⁰⁵ (Østergaard-Nielsen, 2011)

for eftertragtet fodboldspillere en forbedret forhandlingssituation. Hele sportens verden og specielt fodboldens verden frygtede sagen, mens den kørte på grund af, hvad den ville ændre i fodboldens verden, men transfersystemet er i dag en lukrativ forretning for mange af de involverede parter og der er i fodboldens verden stor enighed om, at Bosman-dommens konsekvenser har været overvejede positive.¹⁰⁶

Konsekvenserne for fodboldspillere

Der vil nu blive undersøgt hvilke konsekvenser transfermarkedet og hele klubsifte området har for fodboldspillere. Der er stor efterspørgsel på gode, dygtige, talentfulde og eftertragtet fodboldspillere. Samtidig er der enorme økonomiske kræfter i fodboldklubberne og store sportslige præstationer, bliver også vel belønnet til fodboldklubberne, som skubber på denne udvikling. Udviklingen i økonomien påvirker både lønnen til fodboldspilleren, men også de beløb som bliver betalt i overgangssum for et klubsifte. Når en fodboldklub har indgået en spillerkontrakt med en fodboldspiller, har de magten og kan bestemme om en fodboldspiller, skal have mulighed for, at skifte til en anden fodboldklub. Denne magt er ekstrem vigtig for en fodboldklub, når der er tale om et transfermarked, hvor der er enorm efterspørgsel på dygtige fodboldspillere, som andre fodboldklubber er villige til, at betale enorme beløb for, at kunne hente til deres fodboldklub. Økonomien har dermed stor indflydelse på sporten. Når en fodboldklub har magten over en fodboldspiller, i den forstand at det er fodboldklubben som kan vælge, om de vil sælge en fodboldspiller til en anden fodboldklub eller beholde fodboldspilleren, så bliver den enkelte fodboldspiller, en svag part overfor fodboldklubben, som udgør den stærke part. Fodboldklubberne kan dermed, som de nu finder det bedst for dem selv, købe og sælge fodboldspillere på transfermarkedet, som om der var tale om varer i et stormagasin, hvor det er køber og sælger der aftaler en pris uden, at varen endelig har noget, at skulle have sagt i situationen. Det faktum at varen der her er tale om, er en person som er fodboldspiller, er selvfølgelig væsentligt, men der er så enorme beløb der florerer på transfermarkedet, at en fodboldklub kan føle sig nødsaget til, at sælge en fodboldspiller, selvom den pågældende fodboldspiller endelig ikke ønsker at blive solgt og skifte fodboldklub, med den konsekvens, at fodboldspilleren skal flytte, muligvis også til et helt andet land.¹⁰⁷

Et klart eksempel på dette er situationen omkring den colombianske fodboldspiller Radamel Falcao, som spillede for den spanske storklub Atletico Madrid. Radamel Falcao blev i 2013 solgt til den franske fodboldklub AS Monaco, som lige var rykkede op i den bedste liga i Frankrig.

¹⁰⁶ (Kitaj, 2005)

¹⁰⁷ (Evald, et al., 2020, s. 356)

Fodboldspilleren blev solgt for mere end 60 millioner euro og den spanske storklub Atletico Madrid havde økonomiske problemer på daværende tidspunkt. Dermed var en overgangssum på 60 millioner euro, et tiltrængt økonomisk bidrag til klubbens ellers skræntende økonomiske situation. Radamel Falcao var glad for, at bo i Spanien og spille for den spanske storklub og derfor synes klubsiftet også, at være bemærkelsesværdigt, navnlig fordi Radamel Falcao på daværende tidspunkt, var en af de bedste angribere i verden og klubsiftet var til en dårligere liga og til en fodboldklub, som kun lige var rykkede op i denne dårligere liga. Dermed var der tale om et klubsifte, som ikke var en forbedring rent sportsligt, i hvert fald ikke på den korte bane i og med, at det var en klart skridt ned og ikke et skridt op, i hvert fald rent sportsligt. Da Radamel Falcao blev spurgt ind til, om en fodboldspiller selv er i kontrol over sin egen skæbne, svarede han klart nej og tilføjede desuden også, at en fodboldspiller ikke har meget, at skulle have sagt om hvilken fodboldklub han spiller for eller hvornår et klubsifte sker. Situationen omkring Radamel Falcaos klubsifte fra Atletico Madrid til AS Monaco og fodboldspillerens udtalelser i kølvandet på klubsiftet, er et klart udtryk for, at det ikke nødvendigvis er en fodboldspiller selv, som bestemmer hvilket skridt han skal tage i sin karriere, men at det i højere grad er fodboldklubberne som er i kontrol og de har ikke nødvendigvis sporten som hovedfokus, men har også den økonomiske situation for øje.¹⁰⁸

Delkonklusion

I afsnittet ovenfor, der omhandler klubsifte, er der blevet undersøgt, hvordan de gældende regler er for klubsifte, både i tilfælde hvor der er tale om et permanent klubsifte, med betaling af en overgangssum, samt et midlertidigt klubsifte i form af lejeaftaler. Reglerne på området er klart defineret af det internationale fodboldforbund FIFA, samt med en national implementering af disse regler. Fodboldens særlige forhold i forbindelse med klubsifte er også blevet undersøgt, f.eks. de særlige aftalte perioder, hvori der kan ske et klubsifte, bedre kendt som et transfervindue. Nogle enkelte forskellige former for optioner og klausuler i forbindelse med et klubsifte, navnlig videresalgsklausuler i relation til betaling af en overgangssum ved et klubsifte, er også blevet undersøgt. Der er meget klare regler når det kommer til f.eks. transfervinduer, dog med en mulighed for national regulering af de internationale regler, mens reglerne for optioner og klausuler ikke er lige så stærkt reguleret, men i højere grad er noget som aftales parterne imellem. Desuden er også den beskyttelse som findes af fodboldspillere under 18 år blevet undersøgt.

Det ses tydeligt at der er særlige forhold i sportens verden, særligt inden for fodbold, der gør sig gældende når det kommer til muligheden for fodboldspillere mobilitet i deres arbejdsliv.

¹⁰⁸ (Radamel Falcao: I knew I would be leaving Atletico after just four months, 2014)

Fodboldspillere og fodboldklubber er bundet af uopsigelige spillerkontrakter og et klubsifte er et stort virkemiddel til, at komme ud af disse kontrakter. Der bliver handlet på transfermarkedet for enormt store beløb og det, at sælge fodboldspillere kan være en nødvendighed, for fodboldklubbens overlevelse og videre færd rent økonomisk. Området inden for klubsifte har ændret sig meget de seneste år, både på grund af retspraksis som har ændret de gældende regler på området, samt den enorme økonomi som er vokset frem på transfermarkedet. Det har haft store konsekvenser for selve klubsifte delen, deri også for fodboldspillere og fodboldklubber, f.eks. muligheden for fodboldklubberne i, at kunne fastholde fodboldspillere i en fodboldklub selvom deres spillerkontrakt er udløbet. Desuden har konsekvenser også været med til, at give et skub i magtforholdet mellem fodboldspiller og fodboldklub, hvor eftertragtet topfodboldspiller har en gunstig magtposition overfor fodboldklubber, mens alle andre fodboldspillere end topspillerne, ikke har en gunstig magtposition overfor fodboldklubberne. Fodboldspillere har fået flere rettigheder, men samtidig har klubber også været nødt til, at sikre og varetage deres store investeringer og aktiver, i takt med at økonomien i fodbold bliver større og større, hvilket har ført til, at fodboldspillere kan handles mellem fodboldklubberne på transfermarkedet, uden at de i værste tilfælde har noget at skulle have sagt og dermed kan fodboldklubberne tvinge et klubsifte igennem for en fodboldspiller, selvom fodboldspilleren stadig er på kontrakt og endelig havde tænkt sig, at opfylde den kontrakt som er aftalt og derfor måske ikke engang ønsker et klubsifte, som kan betyde at fodboldspilleren skal skifte til en anden klub, måske ligefrem en fodboldklub i et andet land.

Konklusion

Efter udarbejdelsen af kandidatspecialet og undersøgelsen af de valgte emner, kan det konkluderes at spillerkontrakter og klubsifte påvirker hinanden. Hvis der sker en ændring eller en udvikling på et af disse områder, påvirker dette også det andet område.

De danske regler for længden af spillerkontrakter i fodbold, stemmer overens med de internationale regler. Der ses en udvikling inden for branchen i, at det bliver mere og mere almindeligt, at indgå længerevarende spillerkontrakter, også med en varighed som er længere end det klare udgangspunkt i de internationale regler fra FIFA. Dette kan imidlertid godt lade sig gøre i og med, at de enkelte nationale forbund, selv kan regulere området og dermed ikke skal følge de internationale regler fra FIFA. Spillerkontrakter med en varighed på mere end fem år, kan dog kun ske i de enkelte lande, hvor deres respektive nationale forbund selv regulere dette. Hvis udviklingen fortsætter, kan der potentielt ske indgriben i reglerne, som tidligere er set på andre områder. Udviklingen kan også potentielt komme til Danmark, men så længe de danske regler

fortsat forbliver de samme, vil det ikke kunne lade sig gøre, at indgå længere spillerkontrakter end på de nuværende fem år. Dermed har Danmark også selv mulighed for, at regulere området og behøver ikke, at rette sig efter hvad andre landes gældende regler er på området.

Da der er tale om uopsigelige spillerkontrakter er der også blevet undersøgt mulighederne for, at komme ud af en spillerkontrakt, når den først er blevet indgået. Det kan konkluderes at der foreligger adskillige muligheder for, at komme ud af en spillerkontrakt. Det er muligt også ved indgåelse af en spillerkontrakt, at aftale hvordan der eventuelt kunne være mulighed for, at komme ud af spillerkontrakt på forskellige måder, f.eks. ved forskellige optioner og klausuler, navnlig en frikøbsklausul, hvor der allerede ved indgåelse af en spillerkontrakt, bliver aftalt et beløb som fodboldklubben er nødt til at acceptere, for at lade fodboldspilleren kunne købe sig fri af en spillerkontrakt. Ofte ender en spillerkontrakt dog ved, at den udløber eller at der sker et klubsifte.

Både området inden for spillerkontrakter og klubsifte, har gennemgået store ændringer som følge af blandt andet retspraksis på området. Dette har været med til, at skubbe på udviklingen inden for sporten, dette ses f.eks. ved spillerkontrakter, hvor der er opstået en klar rettighed for fodboldspillere i, at de er frie til, at mobilisere sig på deres arbejdsmarked, når de ikke længere er bundet af en spillerkontrakt. Dette har imidlertid også ført til, at fodboldklubberne er meget omhyggelige med, at indgå spillerkontrakter med en længere varighed end tidligere og et øget fokus på, fra klubbernes side, at skulle sælge en fodboldspiller, før dennes spillerkontrakt udløber fordi ellers kan en fodboldklub ende i en situation, hvor der er blevet investeret et stort beløb i en fodboldspiller, i form af en overgangssum, men hvis spillerkontrakten udløber og fodboldklubben ikke sælger fodboldspilleren, bliver den investering og det aktiv som fodboldspilleren repræsenterer, ikke realiseret i form af et salg af fodboldspilleren, som kan udgøre et betydeligt beløb for en fodboldklubs økonomi. I takt med at der fortsat er flere og flere penge, der florerer i branchen for professionel fodbold, har dette også indvirkning på spillerkontrakter og navnlig også klubsifte. Det ses meget direkte i forbindelse med de overgangssummer, som bliver betalt for fodboldspillere på transfermarkedet.

Kandidatspecialets problemformulering, som lyder: *"Hvilke udfordringer findes der ved længden af spillerkontrakter i fodbold? Grundet de store økonomiske kræfter, som er i spil i branchen inden for professionel fodbold, er der så tale om en form for mild menneskehandel, når fodboldklubberne som er virksomheder, sælger og køber fodboldspillere imellem hinanden?"*. Kan ved en sammensætning af konklusionen besvares ved at sige: Der er udfordringer ved længden af spillerkontrakter i fodbold fordi udviklingen fortsætter med at stige. Dette har ikke direkte

påvirkning på de danske regler fordi dem kan Danmark selv regulere, men det kan potentielt komme til Danmark. Ligeledes er der store udfordringer for den enkelte fodboldspiller i, at store fodboldklubber gerne vil have kontrol over situationen og dette gør de ved, at indgå lange spillerkontrakter, som alt andet lige hæmmer en fodboldspillers selvbestemmelse og mobilitet på deres arbejdsliv og karriere.

Der er store økonomiske kræfter på spil i branchen og for fodboldklubber er det hovedsageligt en forretning, når de køber og sælger fodboldspillere imellem deres respektive fodboldklubber. Når der er tale om så mange penge på markedet, som kan have stor betydning for en fodboldklubs økonomiske situation, er der fra en fodboldklubs side ikke altid fokus på den enkelte fodboldspiller, men derimod på det økonomiske aktiv, som en fodboldspiller kan udgøre. Konsekvenserne af økonomien kan dermed blive, at fodboldspillere bliver købt og solgt, også uden den enkelte fodboldspiller endelig har så meget, at skulle have sagt, men der er ikke tale om en form for mild menneskehandel i og med, at en fodboldspiller også selv, skal nå til enighed om en spillerkontrakt med en eventuel ny klub.

Dermed påvirker udviklingen i længden af spillerkontrakter og de økonomiske kræfter som eksisterer i professionel fodbold, navnlig i forbindelse med klubsifte, hinanden og en ændring eller udvikling på området for enten spillerkontrakter eller klubsifte, vil også påvirke og få konsekvenser for det andet område.

Litteraturliste

Love

Aftaleloven, LBK nr. 193 af 02/03/2016

Danske Lov, LOV nr. 11000 af 15/04/1683

Funktionærloven, LBK nr. 81 af 03/02/2009

Grundloven, LOV nr. 169 af 05/06/1952

Lissabontraktaten, TEUF af 01/12/2009

Andre regler

DBU Cirkulære nr. 67 (2010) – Beskyttelse af spillere under 15 år

DBU Cirkulære nr. 110 (2017) – Standardspillerkontrakt

DBU Cirkulære nr. 111 (2017) – Leje af kontraktspillere

DBU Cirkulære nr. 112 (2017) – Ophør af spillerkontrakter efter gensidig aftale

DBU Cirkulære nr. 121 (2021) – Regler for overførsel af spillercertifikater

DBU's love, senest ændret den 2. december 2021

Divisionsforeningen Cirkulære nr. 25 (2022) - Beskyttelse af spillere under 15 år

Divisionsforeningen Cirkulære nr. 28 (2022) – Misligholdelse af klubbers økonomiske forpligtelser

Divisionsforeningen Cirkulære nr. 31 (2022) – Leje af spillere

Divisionsforeningen Cirkulære nr. 32 (2022) – Regler om overgangsperioder

FIFA Regulations on the Status and Transfers of Players, October 2022 Edition

Overenskomst

Fodboldens overenskomst 2020-2025 mellem Spillerforeningen og Divisionsforeningen.

International retspraksis

CAS 2004/A/691

CAS 2005/A/835

CAS 2006/O/530

CAS 2007/A/1298

CAS 2008/A/1485

CAS 2008/A/1519
CAS 2018/A/5888
CAS 2019/A/6301
CAS 2021/A/8099

C-415/93

Dansk retspraksis

U 1981.506 SH
U 2009.3048.H

Bøger

- Andersen, M. B., & Lookofsky, J. (2016). *Lærebog i Obligationsret I*. 4. udgave. København: Karnov Group.
- Evald, J., Boesen, M. Q., Clausen, N. J., Halgreen, L., Hilliger, L., Jakobsen, S. S., & Olesen, K. N. (2020). *Dansk og international sportsret*. 3. udgave. Djøf Forlag.
- Evald, J., Graae, B., Gangsted-Rasmussen, N., Lauridsen, P. S., Pedersen, J., & Verner, J. (1997). *Idræt & Jura*. 1. udgave. Nyt Juridisk Forlag.
- Gade, P. (2021). *Sportsret - Lærebog og håndbog om idrættens retsforhold*. 1. udgave. Karnov Group.
- Gomard, B., Pedersen, H. V., & Ørgaard, A. (2015). *Almindelig kontraktsret*. 5. udgave. Jurist- og Økonomiforbundets Forlag.
- Haugaard, R. S., & Fisker, C. (2004). *Sportskontrakter*. 1. udgave. Nyt Juridisk Forlag.
- Munk-Hansen, C. (2017). *Den juridiske løsning*. 1. udgave. København: Jurist- og Økonomiforbundets Forlag.
- Pedersen, S. J. (2012). *Professionelle sportsudøveres retsstilling i kontraktsforhold*. 1. udgave. Forlaget Pejus.
- Rasmussen, J. B. (2012). *For sportens skyld – indspark fra et liv i sportsjura*. 1. udgave. Aarhus: Turbine.

Weblinks

Andersen, M. B., & Kristoffersen, S. (9. April 2022). *Aftale*. Hentet fra Den Store Danske:
<https://denstoredanske.lex.dk/aftale>

- Bairner, R. (10. Juni 2022). *Messi, Casillas, Pepelu and the longest contracts in football history*. Hentet fra Football Transfers: <https://www.footballtransfers.com/en/transfer-news/es-la-liga/2022/06/messi-casillas-pepelu-longest-contracts-football-history>
- Bech, M. G. (27. November 2022). *Medie: Brøndby har stor videresalgsklausul på Lindstrøm*. Hentet fra bold.dk: <https://bold.dk/fodbold/stillinger/superligaen/nyheder/mediebroendby-har-stor-videresalgsklausul-paa-lindstroem>
- Bedre transfers vender underskud til overskud i Parken*. (29. August 2016). Hentet fra Berlingske: <https://www.berlingske.dk/oekonomi/bedre-transfers-vender-underskud-til-overskud-i-parken>
- Bruhn, F., & Rykov, F. (24. Oktober 2022). *Nyt om fodboldjura: Videresalgsklausuler og "naming rights" til stadion*. Hentet fra Dahl: <https://www.dahllaw.dk/nyheder/1090/24-okt-2022-nyt-om-fodboldjura-videresalgsklausuler-og-naming-rights-til-stadion/>
- Chelsea og Swansea jagter Celta-angriberen Iago Aspas, men nu melder Reading sig ind i kampen med et bud, der matcher hans frikøbsklausul*. (u.d.). Hentet fra Tipsbladet: <https://www.tipsbladet.dk/nyhed/premier-league/reading-vil-ogsaa-have-celta-bomber>
- Cohen, J. (31. December 2014). *Understanding Barcelona's transfer ban, their violations and Article 19*. Hentet fra ESPN: <https://www.espn.co.uk/football/blog/espn-fc-united/68/post/2221035/barcelona-understanding-cas-ruling-and-the-violations>
- Dehn, A. (28. August 2019). *Millioner på efterkant: Superliga-klubber sælger altid med videresalgsklausul*. Hentet fra Tipsbladet: <https://www.tipsbladet.dk/nyhed/superliga/millioner-paa-efterkant-superliga-klubber-saelger-altid-med-videresalgsklausul>
- Den danske model*. (Marts 2023). Hentet fra Medarbejder- og kompetencestyrelsen: <https://www.medst.dk/arbejdsmraader/hr/overenskomstforhandlinger/den-danske-model/>
- Egelund, K. (21. Oktober 2022). *Trækkes i retten af konkurrent*. Hentet fra Ekstra Bladet: https://ekstrabladet.dk/sport/fodbold/dansk_fodbold/superligaen/fc_midtjylland/traekkes-i-retten-af-konkurrent/9478070
- Fakta: Sådan aktiveres en frikøbsklausul*. (2. August 2017). Hentet fra Jyllands-Posten: <https://jyllands-posten.dk/sport/fodbold/ECE9761117/fakta-saadan-aktiveres-en-frikoebsklausul/>
- Football and contracts: Does it pay to have a long-term deal?* (31. Marts 2022). Hentet fra Euronews: <https://www.euronews.com/2022/03/24/football-and-contracts-does-it-pay-to-have-a-long-term-deal>

- Godtfredsen, C. (5. Maj 2021). *Politiken*. Hentet fra politiken.dk:
<https://politiken.dk/sport/fodbold/art8197307/Desperat-jagt-pa-europaisk-trofae-sender-engelsk-klub-i-lykkeland>
- Gosain, S., & Campos, A. (17. November 2021). *Player Contracts, Liquidated Damages & The Principle Of Reciprocity At FIFA & CAS*. Hentet fra Law In Sport:
<https://www.lawinsport.com/topics/item/player-contracts-liquidated-damages-the-principle-of-reciprocity-at-fifa-cas>
- Hovalt, D. (19. December 2020). *For 25 år siden brød en EU-dom med fodboldens stavnsbånd. Og det fik utilsigtede konsekvenser*. Hentet fra Information:
<https://www.information.dk/moti/2020/12/25-aar-siden-broed-eu-dom-fodboldens-stavnsbaand-fik-utilsigtede-konsekvenser>
- Kitaj, S. (17. December 2005). *Bosman ofrede sig for kollegerne*. Hentet fra Politiken:
<https://politiken.dk/sport/fodbold/art4864139/Bosman-ofrede-sig-for-kollegerne>
- Nelausen, R. (11. August 2022). *Overblik: Sådan lukker transfervinduet*. Hentet fra bold.dk:
<https://bold.dk/fodbold/nyheder/overblik-saadan-lukker-transfervinduet/>
- Nielsen, M. F. (31. Juli 2022). *Barca river Braithwaites kontrakt over*. Hentet fra Tipsbladet:
<https://www.tipsbladet.dk/nyhed/generelle/faerdig-barca-og-braithwaite-meget-taet-paa-aftale>
- Radamel Falcao: I knew I would be leaving Atletico after just four months*. (27. December 2014). Hentet fra ESPN: <https://www.espn.com/soccer/league-name/story/2217441/headline>
- Sheldon, D. (19. Januar 2023). *Chelsea's long contracts: The risks and rewards of a policy influenced by baseball*. Hentet fra The Athletic:
<https://theathletic.com/4097587/2023/01/19/chelseas-long-contracts-explained-baseball/>
- Spillerne vandt men Bosman tabte*. (11. Februar 2011). Hentet fra Tipsbladet:
<https://www.tipsbladet.dk/artikel/spillerne-vandt-men-bosman-tabte>
- Wehlast, M. G. (27. August 2019). *Her er beløbet: Så meget scorer Silkeborg på Dolberg*. Hentet fra Ekstra Bladet:
https://ekstrabladet.dk/sport/fodbold/dansk_fodbold/superligaen/silkeborg_if/her-er-beloebet-saa-meget-scorer-silkeborg-paa-dolberg/7766594
- Wilks, M. (16. Januar 2023). *Explained: Why Chelsea are handing out very long-term contracts to new signings like Mudryk and Badiashile*. Hentet fra Goal: <https://www.goal.com/en-gb/news/explained-why-chelsea-handing-out-long-term-contracts-new-signings-mudryk-badiashile/bltd655941e3651c4f3>
- Wilks, M. (23. Januar 2023). *UEFA to enforce five-year limit in response to Chelsea's FFP-swerving long-term contracts*. Hentet fra Goal: <https://www.goal.com/en-gb/news/uefa-enforce-five-year-limit-chelsea-ffp-swerving-long-term-contracts/blt310cd045e9d55472>

Østergaard-Nielsen, M. (20. August 2011). *Spillerne har magten*. Hentet fra Information:
<https://www.information.dk/moti/2011/08/spillerne-magten>

Bilag

Bilag A: Anslagsdokumentation

Ordoptælling

Statistik:

Sider	54
Ord	21.093
Tegn (uden mellemrum)	120.098
Tegn (med mellemrum)	141.197
Afsnit	179
Linjer	1.759

Medtag fodnoter og slutnoter

Luk